

З М І С Т

Вступне слово	3
1 Удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності	5
2 Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності	11
2.1. Експертиза та реєстрація об'єктів промислової власності	11
2.2. Внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності	21
2.3. Реєстрація авторського права на твори науки, літератури і мистецтва	24
3 Захист прав у сфері інтелектуальної власності	27
3.1. Захист прав на об'єкти промислової власності в адміністративному порядку	27
3.2. Захист прав на об'єкти промислової власності в судовому порядку	27
3.3. Захист авторського права і суміжних прав	28
3.4. Діяльність організацій колективного управління	28
3.5. Контроль за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності	29
4 Інформаційне забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності ..	33
4.1. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності. Комплектування фондів патентної документації	33
4.2. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності	36
4.3. Офіційні та інформаційні видання	37
4.4. Впровадження інформаційних технологій у процесі діловодства за заявками на об'єкти промислової власності	39
4.5. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності	42
5 Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності	43
5.1. Вступ до Світової організації торгівлі	43
5.2. Інтеграція до Європейського Союзу	43
5.3. Співробітництво з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності	44
5.4. Співробітництво з Європейським патентним відомством	46
5.5. Співробітництво з країнами СНД	46
5.6. Двостороннє співробітництво	47
6 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності. Стимулювання творчої діяльності	49
6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців	49
6.2. Науково-практичні конференції та семінари	50
6.3. Стимулювання творчої діяльності	53
Додатки	56

Офіційне видання Державного департаменту інтелектуальної власності

Адреса: вул. Урицького, 45, м. Київ, МПС, 03680, Україна
тел.: (+38044) 494-06-06,
факс: (+38044) 494-06-56
www.sdip.gov.ua

Шановні колеги!

Ефективно функціонуюча система правової охорони інтелектуальної власності є однією з визначальних складових інноваційного розвитку України і дієвим інструментом підвищення конкурентоспроможності національної економіки на основі її інтелектуального ресурсу.

Україна переживає бурхливий і багатий на події час. Приємно констатувати: в суспільстві поступово відновлюється розуміння того, що саме інтелект і знання сьогодні є дійсним капіталом нації. Це дуже важливо, оскільки кожен з нас хоче бачити свою країну процвітаючою й сильною.

Переможці щорічного всеукраїнського конкурсу «Винахід року» вкотре засвідчили, що розум, натхнення, бажання творити приносять позитивні результати. Повірте, винаходи, запропоновані вітчизняними науковцями та винахідниками, серед яких багато молоді, здатні прославити Україну на весь світ. Не випадково у 2008 році створено нову базу даних «Перспективні винаходи в Україні», доступну в мережі Інтернет безоплатно.

Пропонуємо вашій увазі підсумки роботи державної системи правової охорони інтелектуальної власності України за 2008 рік. Для нас це досягнення, якими ми примножуємо свій досвід, а відтак – удосконалюємо

діяльність системи, яка працює для людей і заради них.

Хочу відзначити вагому законотворчу роботу у сфері інтелектуальної власності, здійснену нашими фахівцями в минулому році. 10 квітня 2008 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності в частині виконання вимог, пов'язаних зі вступом України до СОТ», що сприяло вступу України до СОТ – з 16 травня 2008 р. наша держава є членом даної організації. Цей шлях довелося долати майже 15 років. Наприкінці 2008 року Держдепартаментом розроблено та подано до Кабінету Міністрів України ще два проекти законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань інтелектуальної власності» та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань авторського права і суміжних прав». Ухвалення цих законів сприятиме інтеграції України до Європейського Союзу.

Важливим досягненнями 2008 року, яке має державне значення, вважаю те, що Європейське патентне відомство (ЄПВ) за власною ініціативою перейшло на новий рівень співпраці з Україною. У жовтні підписано Програму співробітництва між Держдепартаментом та ЄПВ на 2008–2010 роки. Переконали, що ми отримали додат-

Микола Паладій під час прес-конференції Інтернет-газети «Обозреватель»

кові дивіденди для держави, коли йдеться про вступ до Європейського Союзу.

У 2008 році проведено комплекс робіт з виконання Закону України «Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу в Україні» в частині забезпечення захисту прав інтелектуальної власності УЄФА та її комерційних партнерів. Зокрема, Кабінет Міністрів України затвердив Державну цільову програму підготовки та проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 року з футболу, а також Положення про Координаційну раду з питань захисту прав інтелектуальної власності УЄФА.

З метою подальшого розширення освітньої діяльності у сфері охорони і управління інтелектуальною власністю минулого року Держдепартамент презентував перший в Україні підручник «Основи інтелектуальної власності» для загальноосвітніх навчальних закладів I та II рівнів акредитації, що є важливим кроком до організації навчання школярів у цьому напрямі. Адже щоб досягти успіхів у житті, необхідно опанувати знання про інтелектуальну власність, розуміти, що інтелект є особливою цінністю людини. У світі це давно збагнули і, звичайно, виграли. Час і Україні викорис-

товувати свій інтелектуальний потенціал належним чином.

І, на останок, про плани на майбутнє. Найближчим часом маємо намір створити міжнародний пошуковий орган. Наразі їх у світі дев'ять, Україна отримала шанс відкрити десятий. Буде створено і патентну електронну бібліотеку для користувачів з вільним доступом до патентної інформації зарубіжних країн.

Враховуючи власний та міжнародний досвід, ми прагнемо організувати діяльність державної системи правової охорони інтелектуальної власності таким чином, щоб максимально забезпечити її доступність та відкритість. Я з оптимізмом дивлюся у майбутнє. Вірю, що Україна стане успішною завдяки інтелектуальному і творчому потенціалу нації. І ми з усією відповідальністю працюватимемо задля здійснення цієї мети!

*Голова Державного департаменту
інтелектуальної власності*

Микола Паладій

1 Удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності

Пріоритети зовнішньої політики нашої держави та соціально-економічний розвиток суспільства зумовили необхідність виконання ряду завдань, поставлених перед Державним департаментом інтелектуальної власності у 2008 р. В контексті розвитку національного законодавства такими завданнями були:

- гармонізація національного законодавства у сфері інтелектуальної власності з вимогами Світової організації торгівлі, зокрема Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності;
- адаптація законодавства України у сфері інтелектуальної власності до законодавства ЄС у цій сфері;
- приведення національного законодавства у відповідність до міжнародних договорів, укладених Україною, з врахуванням останніх змін, внесених до них;
- законодавче забезпечення регулювання відносин, пов'язаних з об'єктами інтелектуальної власності, не врегульованих спеціальними законами;
- приєднання до нових міжнародних договорів;
- здійснення заходів, що протидіють виготовленню і розповсюдженню піратської продукції;
- регулювання методичних та організаційних засад визначення ринкової та інших видів вартості майнових прав інтелектуальної власності
- виконання зобов'язань, взятих Україною у зв'язку з проведенням в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу;
- внесення змін до відомчих нормативно-правових актів.

З метою виконання домовленостей, досягнутих під час розгляду заявки України про вступ до СОТ, Державний департамент інтелектуальної власності розробив, а

Володимир Дмитришин, заступник голови Державного департаменту інтелектуальної власності

Верховна Рада України 10 квітня 2008 р. ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань інтелектуальної власності в частині виконання вимог, пов'язаних з вступом України до СОТ». Цим Законом внесено зміни до законів України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» та «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», спрямовані на приведення чинного законодавства у відповідність до норм Угоди ТРІПС, зокрема, вирішено питання співіснування торговельних марок та географічних зазначень.

Ухвалення цього Закону сприяло вступу України до Світової організації торгівлі.

У зв'язку з набуттям Україною членства в СОТ 16 травня 2008 р. набрала чинності по-

станова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 р. № 1148 «Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності».

Постанова передбачає зміну правового регулювання відносин стосовно сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності, а саме визначення розмірів зборів для платників з різних держав незалежно від валового національного доходу (ВНД) на душу населення, що забезпечує виконання вимог статті 4 Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності щодо режиму найбільшого сприяння.

З метою адаптації законодавства України у сфері інтелектуальної власності до законодавства ЄС, на виконання Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» Державним департаментом інтелектуальної власності розроблено та подано до Кабінету Міністрів України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань інтелектуальної власності» та проект розпорядження про схвалення Концепції цього Закону. Проект розпорядження передбачає схвалення Концепції, що визначає проблему, на розв'язання якої спрямований Закон, шляхи і засоби її розв'язання, мету розробки

Закону та строки його виконання, а також очікувані результати виконання Закону. 25 грудня 2008 р. проект розпорядження схвалено на засіданні Урядового комітету з питань економічної політики та європейської інтеграції.

Основною метою проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань інтелектуальної власності», як зазначено вище, є приведення законодавства у сфері інтелектуальної власності у відповідність до законодавства Європейського Союзу, що сприятиме подальшому вдосконаленню відносин, пов'язаних з набуттям, здійсненням та захистом прав інтелектуальної власності на винаходи і корисні моделі, промислові зразки, топографії інтегральних мікросхем та виконанню зобов'язань України, визначених статтею 51 Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 16 червня 1994 р. та інтеграції України до Європейського Союзу.

Крім того, проект передбачає внесення змін до законодавства у сфері інтелектуальної власності з метою приведення його у відповідність до Цивільного кодексу України, міжнародних договорів, укладених Україною, з врахуванням останніх змін, внесених до них, та реалізації пропозицій інвесторів і учасників Форуму «Влада і бізнес – партнери» щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні.

З метою приведення законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав до вимог законодавства Європейського Союзу відповідно до Закону України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» Державним департаментом інтелектуальної власності розроблено та погоджено із зацікавленими органами проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань авторського права і суміжних прав», який передано до Кабінету Міністрів України.

Крім усунення розбіжностей національного законодавства у сфері авторського права і суміжних прав з актами законодавства Європейського Союзу законопроект передбачає вдосконалення системи правовідносин у роботі організацій колективного управління,

Микола Паладій та Алла Жарінова з Подякою, отриманою від Катерини Ющенко за активну участь в організації та проведенні II Всеукраїнського конкурсу «Новітній інтелект України»

конкретизує та уточнює механізми їхньої діяльності.

Загальний розвиток економіки України, активізація різних видів малого та середнього бізнесу, загострення форм конкурентної боротьби зумовили потребу врегулювати на законодавчому рівні правовідносини, пов'язані з охороною прав на комерційну таємницю. Комерційна таємниця належить до найскладніших у правовому аспекті і водночас найменш розроблених в українському праві категорій, яку часто неправомірно ототожнюють з такими термінологічними різновидами, як «конфіденційна інформація», «інформація з обмеженим доступом», «службова інформація», «ноу-хау», «секрети виробництва» тощо.

Зважаючи на необхідність забезпечення ефективного захисту від недобросовісної конкуренції, одним із проявів якої є порушення прав на комерційну таємницю, Державний департамент інтелектуальної власності у 2008 р. розробив та подав до Кабінету Міністрів України проект Концепції Закону України «Про охорону прав на комерційну таємницю», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 05.11.2008 р. № 1404-р.

Для вдосконалення законодавства України з охорони прав на комерційну таємницю відповідно до норм Цивільного і Господарського кодексів України та міжнародних норм розроблено проект Закону, який регулюватиме відносини, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

7 листопада 2007 р. набула чинності Угода між Україною та Грузією про взаємну правову охорону географічних зазначень для вин, спиртних напоїв та мінеральних вод.

Для сприяння виконанню зобов'язань України за цією Угодою, захисту національних інтересів, налагодженню та стабілізації партнерських взаємовигідних відносин між Україною та Грузією у торговельно-економічній сфері та підвищенню стандартів правової охорони географічних зазначень України Державний департамент інтелектуальної власності розробив розпорядження, затверджене Кабінетом Міністрів України 18 червня 2008 р. за № 856-р, згідно з яким компетентним органом з виконання цієї Угоди є Міністерство освіти і науки України.

Крім того, у 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності розробив

Під час засідання робочих груп Держдепартаменту та ЄБА

проекти законів України про приєднання України до таких міжнародних угод, як Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію, Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків, Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків, а також проект Закону України «Про ратифікацію Сінгапурського договору про право товарних знаків».

Закони України «Про приєднання України до Страсбурзької угоди про Міжнародну патентну класифікацію» та «Про приєднання України до Локарнської угоди про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків» ухвалено Верховною Радою України 17 грудня 2008 р. Приєднання до них дасть змогу нашій країні не лише використовувати в роботі ці класифікації, а й брати активну участь в їх удосконаленні, наблизитися до провідних країн світу в питаннях охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

Проект Закону України «Про приєднання України до Віденської угоди про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків» схвалено Урядом та подано до Верховної Ради України.

Проект Закону України «Про ратифікацію Сінгапурського договору про право товарних знаків», після погодження із зацікавленими органами та проведення, згідно з Законом України «Про міжнародні договори України», правової експертизи Міністерством юстиції України, передано до Міністерства закордонних справ України для подання Президенту України.

Завдяки приєднанню до цих міжнародних актів Україна зможе стати повноцінним і активним учасником системи міжнародного

співтовариства, що зміцнить дипломатичні позиції нашої держави та певною мірою сприятиме її інтеграції до Європейського Союзу.

У 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності продовжував здійснювати заходи, спрямовані на протидію виготовленню і розповсюдженню піратської продукції. За пропозицією Європейської Бізнес-Асоціації Державний департамент інтелектуальної власності розробив, погодив та направив до Кабінету Міністрів України проект Закону України «Про доповнення статті 5 Закону України “Про розпо-

Засідання Громадської ради при Держдепартаменті інтелектуальної власності

всюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних”». На даний час Кабінет Міністрів України передав його на розгляд Верховної Ради України. Проект передбачає залучення суб'єктів авторського права і суміжних прав до процесу видачі контрольних марок на примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

Для сприяння подоланню високого рівня використання контрафактних примірників комп'ютерних програм в органах виконавчої влади 21 травня 2008 р. Кабінет Міністрів України затвердив постанову «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року № 253», розроблену фахівцями Держдепартаменту.

Ця постанова удосконалює механізм легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, який реалізується в межах компетенції та повноважень Міністерства освіти і науки України – органу виконавчої влади, на який покладено функції організації взаємодії органів виконавчої влади з питань

використання комп'ютерних програм як об'єктів авторського права.

У 2008 р. відбувся черговий етап розвитку системи регулювання методичних та організаційних засад визначення ринкової та інших видів вартості майнових прав інтелектуальної власності, встановлення особливостей оцінки даних об'єктів.

На виконання Указу Президента України від 11.07.2006 р. № 606/ 2006 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 квітня 2006 р. “Про стан науково-технологічної сфери та заходи щодо забезпечення інноваційного розвитку України» за участю фахівців Державного департаменту інтелектуальної власності було розроблено Методику оцінки майнових прав інтелектуальної власності, затверджену наказом Фонду державного майна України від 25 червня 2008 р. № 740 та зареєстровану в Міністерстві юстиції України 6 серпня 2008 р. за № 726/15417.

Методика визначає особливості застосування положень Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» та порядок встановлення оціночної вартості майнових прав на певні об'єкти права інтелектуальної власності.

У 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності продовжував роботи, пов'язані з підготовкою проведення в Україні фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу.

Відповідно до вимог УЄФА Україна реалізуватиме ряд завдань, серед яких, зокрема, забезпечення захисту прав інтелектуальної власності УЄФА та її комерційних партнерів.

Виконуючи це завдання Державний департамент інтелектуальної власності розробив Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення Координаційної ради з питань захисту прав інтелектуальної власності УЄФА», затверджене Кабінетом Міністрів України 30 січня 2008 р. за № 168-р. Розпорядженням створено Координаційну раду з питань захисту прав інтелектуальної власності УЄФА при Кабінеті Міністрів України, яка співпрацюватиме з відповідними структурами УЄФА, чим забезпечуватиметься можливість негайного реагування на

порушення прав інтелектуальної власності УЄФА та захисту її прав.

Крім того, з метою забезпечення можливості функціонування Координаційної ради Державний департамент інтелектуальної власності розробив проект постанови «Про затвердження Положення про Координаційну раду з питань захисту прав інтелектуальної власності УЄФА та її складу», яку Кабінет Міністрів України ухвалив 2 липня 2008 р.

У 2008 р. проводилися роботи з внесення змін до відомчих нормативно-правових актів.

Державний департамент інтелектуальної власності розробив наказ Міністерства освіти і науки України від 31.01.2008 р. № 54 «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23.04.2008 р. за № 351/15042 та опублікований 08.05.2008 р. в № 32 бюлетеня «Офіційний вісник України». Відповідно до цього наказу внесено зміни до:

- Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на винахід (корисну модель) та видачу ліцензії на використання винаходу (корисної моделі), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 521, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2001 р. за № 644/5835.

- Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 р. № 574, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.2001 р. за № 716/5907.

- Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 р. № 576, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.2001 р. за № 718/5909.

- Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу лі-

Засідання Громадської ради при Держдепартаменті інтелектуальної власності

- цензії на використання топографії інтегральної мікросхеми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 р. № 577, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.2001 р. за № 719/5910.

- Інструкції про офіційну публікацію заяви про готовність надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) та клопотання про її відкликання, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16.07.2001 р. № 520, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2001 р. за № 643/5834.

- Інструкції про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2001 р.

Зарубіжні учасники Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Ялта, вересень

№ 575, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.08.2001 р. за № 717/5908.

Протягом 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності разом з організаціями колективного управління та правовласниками працював над нормативним вдосконаленням механізмів діяльності організацій колективного управління.

Так, були розроблені відповідні зміни до наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку обліку організацій колективного управління та здійснення нагляду за їх діяльністю» від

21.05.2003 р. № 311, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.06.2003 р. за № 436/7757, та наказу Міністерства освіти і науки України від 21.05.2003 р. № 309 «Про затвердження Порядку визначення уповноважених організацій колективного управління», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.06.2003 р. за № 437/7758, які, зокрема, стосуються більш чітких та дієвих критеріїв для визначення уповноважених організацій колективного управління, питань постановки на облік та зняття з обліку організацій колективного управління, удосконалення звітності цих організацій.

2 Реєстрація прав на об'єкти інтелектуальної власності

2.1. Експертиза та реєстрація об'єктів промислової власності

У 2008 р. до Держдепартаменту надійшло понад 50 тис. заявок на об'єкти промислової власності (табл. 2.1), з них понад 15 тис. заявок – на винаходи і корисні моделі, понад 2,2 тис. – на промислові зразки і більше 33 тис. – на знаки для товарів і послуг (у т.ч. майже 22,4 тис. заявок – за національною процедурою).

Алла Жарінова, директор ДП «Український інститут промислової власності»

Таблиця 2.1. Надходження заявок на об'єкти промислової власності

Об'єкт промислової власності	Кількість поданих заявок				
	2004	2005	2006	2007	2008
Винаходи	5778	5592	5930	6163	5697
Корисні моделі	5232	7286	8171	8870	9600
Промислові зразки	1862	2010	2236	2147	2285
Знаки для товарів і послуг за національною процедурою за Мадридською угодою	20263	24399	29996	33266	33081
	13960	16366	20813	23746	22371
	6303	8033	9183	9520	10710
Топографії ІМС	2	2	–	9	–
Кваліфіковані зазначення походження товарів	1	2	2	6	2

Винаходи

У 2008 р. до Держдепартаменту надійшло 5697 заявок на винаходи (табл. 2.2, рис. 2.1).

Активність національних заявників у звітному році зменшилася на 18% порівняно з попереднім роком. Активність іноземних заявників у поданні заявок на винаходи за процедурою РСТ збільшилася на 6%. Частка

заявок від іноземних заявників у звітному році становила 50% від загальної кількості заявок (проти 44% у 2007 р. та 41% – у 2006).

У 2008 р. до Держдепартаменту як відомства–одержувача надійшло 75 заявок від національних заявників для патентування винаходів за процедурою РСТ в іноземних державах.

Таблиця 2.2. Надходження заявок на винаходи

Показник	Кількість поданих заявок				
	2004	2005	2006	2007	2008
Надійшло заявок:	5778	5592	5930	6163	5697
За національною процедурою	4356	3842	3788	3766	3149
від національних заявників	4086	3535	3472	3440	2823
від іноземних заявників	270	307	316	326	326
За процедурою РСТ	1422	1750	2142	2397	2548
в т.ч. від національних заявників	4	3	2	–	2

Рис. 2.1. Динаміка надходження заявок на видачу патентів на винаходи

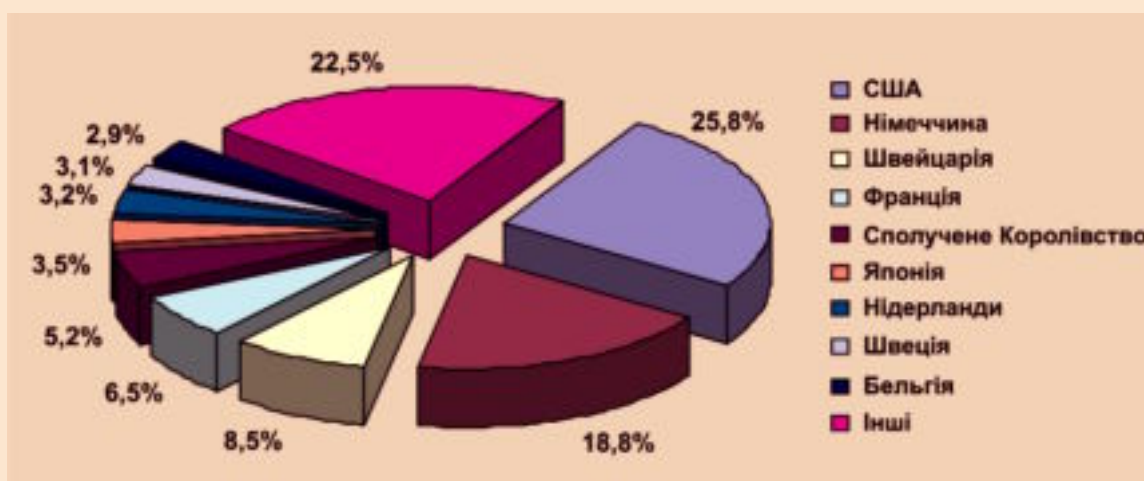
Найактивнішими серед іноземних заявників були заявники зі США (724 заявки), Німеччини (540 заявок), Швейцарії (224 заявки), Франції (210 заявок), Сполученого Королівства (132 заявки), Японії (94 заявки), Російської Федерації (93 заявки), Швеції (83 заявки), Нідерландів (82 заявки), Бельгії (77 заявок) та Італії (74 заявки) (додатки, 1).

Розподіл заявок на винаходи, що надійшли від іноземних заявників за процедурою РСТ, за країнами походження наведено на рис. 2.2.

Пріоритети розподілу заявок на винаходи за класами МПК наведено у табл. 2.3.

У 2008 р. прийнято 4342 рішення за заявками на винаходи, в тому числі 4248 – про видачу патентів на винаходи і 94 – про

Рис. 2.2. Розподіл заявок, поданих за процедурою РСТ, за країнами походження

Таблиця 2.3. Пріоритети розподілу заявок на винаходи за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Кількість заявок	Від національних заявників	Від іноземних заявників
C07	Органічна хімія	734 (12,9%)	52 (1,8%)	682 (23,7%)
A61	Медицина або ветеринарія; гігієна	715 (12,6%)	238 (8,4%)	477 (16,6%)
A01	Сільське господарство; тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	271 (4,7%)	93 (3,3%)	178 (6,2%)
G01	Вимірювання; випробовування	269 (4,7%)	220 (7,8%)	49 (1,7%)
B65	Транспортування; пакування; зберігання; оброблення тонких або ниткоподібних матеріалів	132 (2,3%)	34 (1,2%)	98 (3,4%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	125 (2,2%)	62 (2,2%)	63 (2,2%)
C12	Біохімія; пиво; алкогольні напої; вино...	122 (2,1%)	46 (1,6%)	76 (2,6%)
H04	Техніка електричного зв'язку	111 (1,9%)	19 (0,7%)	92 (3,2%)
C21	Металургія, залізо	111 (1,9%)	73 (2,6%)	38 (1,3%)
H01	Основні електричні елементи	106 (1,9%)	63 (2,2%)	43 (1,5%)
F16	Вузли та деталі машин	96 (1,7%)	60 (2,1%)	36 (1,2%)
C01	Неорганічна хімія	95 (1,7%)	61 (2,2%)	34 (1,2%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнична справа	88 (1,5%)	74 (2,6%)	14 (0,5%)

відмову у видачі патентів. Загалом у 2008 р. завершено діловодство за 5516 заявками на винаходи.

У 2008 р. видано 3832 патенти на винаходи. На ім'я іноземних заявників видано 1433 патенти (табл. 2.4, рис. 2.3).

Найбільше патентів видано на ім'я заявників з Німеччини – 323 (22,5%), США – 275 (19,2%), Франції – 150 (10,5%),

Швейцарії – 83 (5,8%), Швеції – 62 (4,3%), Нідерландів – 54 (3,8%) та Російської Федерації – 52 (3,6%).

Пріоритети розподілу патентів на винаходи за класами МПК наведено у табл. 2.5.

Станом на 1 січня 2009 р. до Державного реєстру внесено 90018 патентів на винаходи, з них є чинними 23153 патенти на винаходи та 3776 деклараційних патентів (табл. 2.6).

Таблиця 2.4. Видача патентів на винаходи

Показник	Кількість виданих патентів				
	2004	2005	2006	2007	2008
Видано:					
патентів на винаходи	2838	3433	3698	4058	3832
на ім'я національних заявників	1669	2171	2495	2618	2399
на ім'я іноземних заявників	1169	1262	1203	1440	1433
деклараційних патентів на винаходи	7069	286	7	2	–

Рис. 2.3. Динаміка видачі патентів на винаходи

Таблиця 2.5. Пріоритети розподілу патентів на винаходи за класами МПК

Клас МПК	Назва класу	Загальна кількість патентів	На ім'я національних заявників	На ім'я іноземних заявників
A 61	Медицина або ветеринарія; гігієна	510 (13,3%)	182 (7,6%)	328 (22,9%)
C07	Органічна хімія	307 (8,0%)	48 (2,0%)	259 (18,1%)
G01	Вимірювання; випробовування	275 (7,2%)	251 (10,5%)	24 (1,7%)
A01	Сільське господарство; тваринництво; мисливство; відловлювання тварин; рибництво	257 (6,7%)	173 (7,2%)	84 (5,9%)
H01	Основні електричні елементи	112 (2,9%)	100 (4,2%)	12 (0,8%)
F16	Вузли та деталі машин	98 (2,5%)	80 (3,3%)	18 (1,3%)
E21	Буріння ґрунту та гірських порід; гірнична справа	98 (2,5%)	79 (3,3%)	19 (1,3%)
B01	Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі	90 (2,4%)	56 (2,3%)	34 (2,4%)

Таблиця 2.6. Кількість чинних патентів на винаходи

Кількість патентів, чинних станом на 01.01.2008 р.	28570
в т.ч. деклараційних	7842
Видано патентів на винаходи у 2008 р.	3832
Кількість патентів, що втратили чинність у 2008 р.	5473
Кількість патентів, чинних станом на 01.01.2009 р.	26929
в т.ч. деклараційних	3776

Корисні моделі

У 2008 р. кількість заявок на корисні моделі збільшилася на 8%. Надійшло 9600 заявок, з них 9450 (98%) – від національних заявників (табл. 2.7, рис. 2.4).

Лідером серед іноземних країн–заявників залишається Російська Федерація, частка заявок якої становить 48%. Розподіл заявок

на корисні моделі від іноземних заявників відображає рис. 2.5.

Найбільше заявок на корисні моделі надійшло за класами: А 61 (Медицина або ветеринарія; гігієна) – 1979, з яких 578 належить до підкласу А61К (Препарати для медичних, стоматологічних та гігієнічних цілей), G01 (Вимірювання; випробовуван-

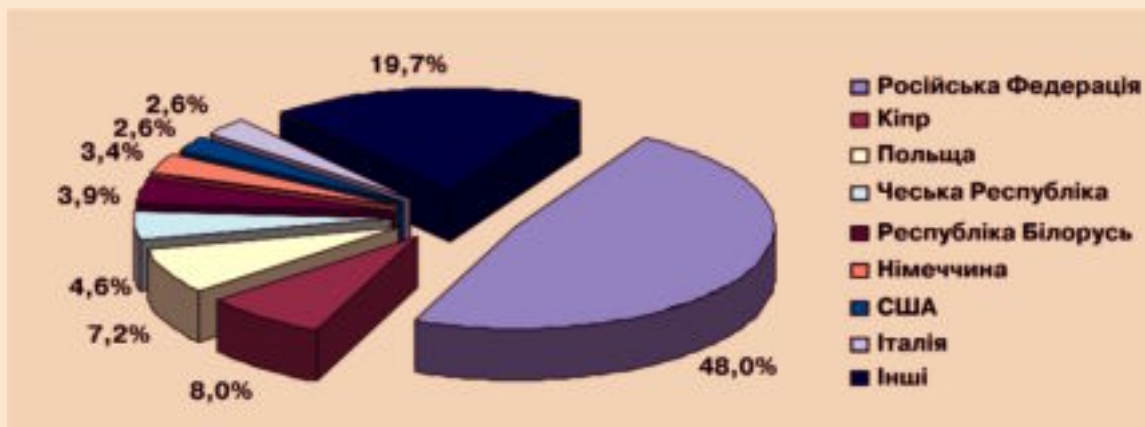
Таблиця 2.7. Надходження заявок та видача патентів на корисні моделі

Показник	2004	2005	2006	2007	2008
Надійшло заявок:	5232	7286	8171	8870	9600
від національних заявників	5141	7156	8027	8745	9450
від іноземних заявників	91	130	144	125	150
Видано патентів:	1853	7467	8268	9215	9282
на ім'я національних заявників	1811	7341	8127	9094	9139
на ім'я іноземних заявників	42	126	141	121	143

Рис. 2.4. Надходження заявок та реєстрація патентів на корисні моделі

Рис. 2.5. Розподіл заявок на корисні моделі від іноземних заявників за країнами походження

ня) – 761, A01 (Сільське господарство; лісівництво; тваринництво...) – 551, A23 (Їжа або харчові продукти, їх обробляння...) – 312, E21 (Буріння ґрунту та гірських порід) – 262, F16 (Вузли та деталі машин...) – 183, B01 (Фізичні чи хімічні процеси або устаткування взагалі) – 179 заявок.

У 2008 р. прийнято 9174 рішення за заявками на корисні моделі, в тому числі 9147 рішень про видачу патентів і 27 – про відмову в їх видачі. Загалом у 2008 р. завершено діловодство за 9515 заявками на корисні моделі.

У звітному році видано 9282 патенти на корисні моделі, з них 9139 – на ім'я національних заявників (табл. 2.7). На ім'я іноземних заявників видано 143 патенти, з них 58 – на ім'я заявників з Російської Федерації, по 12 – Кіпру та Республіки Білорусь, 10 – Польщі, по 7 – Німеччини та Чеської Республіки, 5 – Італії, по 4 – на ім'я заявників зі Швейцарії та Австрії, а їх частка становить 83,0%.

Станом на 1 січня 2009 р. до Державного реєстру внесено 38323 патенти на корисні моделі, з них є чинними 30382 патенти (табл. 2.8).

Таблиця 2.8. Кількість чинних патентів на корисні моделі

Кількість патентів, чинних станом на 01.01.2008 р.	25215
Видано патентів на корисні моделі у 2008 р.	9282
Кількість патентів, що втратили чинність у 2008 р.	4115
Кількість патентів, чинних станом на 01.01.2009 р.	30382

Промислові зразки

У 2008 р. надійшло 2285 заявок на промислові зразки, з яких 1945 – від національних заявників (табл. 2.9, рис. 2.6). Кількість заявок від іноземних заявників зменшилась, їх частка у загальній кількості становить 15% (проти 18,7% у 2007 р.).

У 2008 р. найактивнішими серед іноземних заявників були представники Польщі (48 заявок, 14,1%), Сполученого Королівства (34 заявки, 10,0%), Туреччини (31 заявка,

9,1%), Республіки Білорусь (30 заявок, 8,8%), США (29 заявок, 8,5%), Російської Федерації (21 заявка, 6,2%), Японії (18 заявок, 5,3%), Австрії (17 заявок, 5,0%), Китаю (14 заявок, 4,1%) та Чеської Республіки (10 заявок, 2,9%).

У звітному році прийнято 2608 рішень про видачу патентів, 273 заявки відхилено. Видано 2503 патенти на промислові зразки, з них 2085 – на ім'я національних заявників (табл. 2.9).

Таблиця 2.9. Надходження заявок та видача патентів на промислові зразки

Показник	2004	2005	2006	2007	2008
Надійшло заявок:	1862	2010	2236	2147	2285
від національних заявників	1673	1750	1833	1746	1945
від іноземних заявників	189	260	403	401	340
Видано патентів:	1436	1569	2061	2213	2503
на ім'я національних заявників	1348	1423	1803	1803	2085
на ім'я іноземних заявників	88	146	258	410	418
Чинних патентів на кінець року	6456	7312	8234	9659	11102

Рис. 2.6. Динаміка надходження заявок та реєстрації патентів на промислові зразки

На ім'я заявників з Російської Федерації видано 81 патент (19,4%), Сполученого Королівства – 41 (9,8%), Польщі – 38 патентів (9,1%), Китаю – 30 (7,2%), Туреччини і США – по 26 (6,2%), Німеччини – 20 патентів (4,8%).

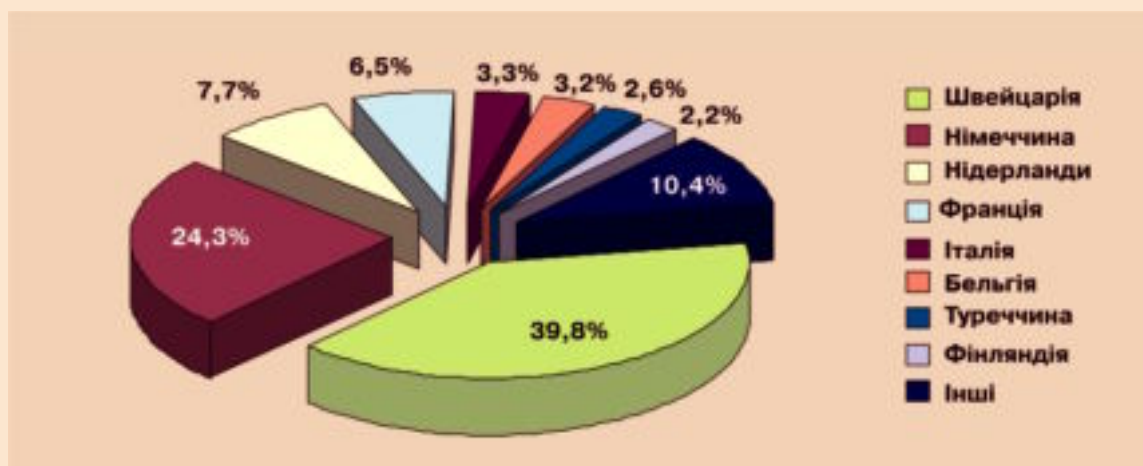
Найбільше патентів видано за класами: 19 (Канцелярське знаряддя та приладдя, мистецькі та навчальні знадобки) – 547 (21,9%), 09 (Опакування та вмістини для перевозиння або переносіння товарів) – 475 (19,0%), 25

(Будівельні блоки та елементи споруд) – 232 (9,3%), 06 (Мебльовання) – 223 (8,9%), 11 (Прикраси) – 155 (6,2%) та 12 (Перевозівні або підймальні засоби) – 108 (4,3%).

Станом на 1 січня 2009 р. до Державного реєстру внесено 18096 патентів на промислові зразки, є чинними 11102 патенти.

У 2008 р. на територію України поширено дію 569 міжнародних реєстрацій за Гаазькою угодою про міжнародну реєстрацію промислових зразків (рис. 2.7).

Рис. 2.7. Розподіл реєстрацій за Гаазькою угодою за країнами походження

Знаки для товарів і послуг

Національна процедура

У 2008 р. надійшла 22371 заявка на знаки для товарів і послуг. Активність національних заявників у поданні заявок порівняно з попереднім роком зменшилася на 7% (табл. 2.10, рис. 2.8).

Активність іноземних заявників у 2008 р. не змінилася: від них надійшло 3875 заявок, тобто 17,3% від загальної кількості заявок, поданих за національною процедурою.

Найбільше заявок надійшло від заявників зі США (853 заявки, 22,0%), Російської Федерації (381 заявка, 9,8%), Швейцарії (224 заявки, 5,8%), Сполученого Королівства (212 заявок, 5,5%), Німеччини (199 заявок, 5,1%), Польщі (183 заявки, 4,7%), Японії (172 заявки, 4,4%) та Республіки Білорусь (165 заявок, 4,3%).

У 2008 р. найбільше знаків для товарів і послуг за національною процедурою заяв-

лено за такими класами МКТП: 35, 41, 05, 33, 16, 42, 36, 37, 09 і 30. Національні заявники віддають перевагу класам 35, 41, 33, 42, 16, 36, 05, 37 і 30, іноземні – 05, 35, 09, 16, 30 та 41 (табл. 2.11).

У 2008 р. прийнято 17151 рішення про видачу свідоцтв на знаки для товарів і послуг, 1657 рішень про відмову у видачі свідоцтв, відкликано 4324 заявки.

У звітному році зареєстровано 15357 свідоцтв на знаки для товарів і послуг, що практично дорівнює показнику попереднього року. Із загальної кількості зареєстрованих свідоцтв 22% становлять реєстрації на ім'я іноземних заявників (табл. 2.12, рис. 2.9). На ім'я заявників зі США зареєстровано 821 свідоцтво (24,3%), Російської Федерації – 394 (11,6%), Швейцарії – 173 (5,1%), Німеччини та Сполученого Королівства – по 169 свідоцтв (5,0%), Кіпру – 154 (4,6%), Польщі – 118 (3,5%), Японії – 113 свідоцтв (3,3%).

Таблиця 2.10. Надходження заявок на знаки для товарів і послуг

Показник	2004	2005	2006	2007	2008
Надійшло заявок:	20263	24399	29996	33266	33081
за національною процедурою	13960	16366	20813	23746	22371
від національних заявників	11527	13184	17170	19888	18496
від іноземних заявників	2433	3182	3643	3858	3875
за Мадридською угодою	6303	8033	9183	9520	10710

Рис. 2.8. Динаміка надходження заявок на знаки для товарів і послуг

Таблиця 2.11. Пріоритети розподілу заявок на знаки для товарів і послуг за класами МКТП

Клас МКТП	Назва класу	Загальна кількість заявлених знаків	Національними заявниками	Іноземними заявниками
35	Реклама; керування справами, ділове адміністрування...	8390 (17,3%)	7580 (18,6%)	810 (10,2%)
41	Освіта, виховування, забезпечування навчання; розваги...	3341 (6,9%)	3054 (7,5%)	287 (3,6%)
05	Фармацевтичні, ветеринарні і гігієнічні препарати...	2548 (5,2%)	1686 (4,1%)	862 (10,9%)
33	Алкогольні напої (крім пива)	2229 (4,6%)	1981 (4,9%)	248 (3,1%)
16	Папір, картон і вироби з них...	2200 (4,5%)	1842 (4,5%)	358 (4,5%)
42	Науково-технологічні та проектно-дослідницькі послуги...	2129 (4,4%)	1871 (4,6%)	258 (3,3%)
36	Страховання; фінансова діяльність; кредитно-грошові операції; операції з нерухомістю	1985 (4,1%)	1764 (4,3%)	221 (2,8%)
37	Будування; лагодження; встановлювання устаткування	1727 (3,6%)	1559 (3,8%)	168 (2,1%)
09	Наукові, морські, геодезичні...прилади та інструменти...	1713 (3,5%)	1288 (3,2%)	425 (5,4%)
30	Кава, чай, какао, цукор, рис, тапіока, саго, замітники кави; борошно...	1650 (3,4%)	1353 (3,3%)	297 (3,8%)

Таблиця 2.12. Реєстрація знаків для товарів і послуг

Показник	2004	2005	2006	2007	2008
Зареєстровано знаків:					
за національною процедурою	9383	11645	13134	15375	15357
на ім'я національних заявників	7680	9418	10327	12130	11974
на ім'я іноземних заявників	1703	2227	2807	3245	3383
за Мадридською угодою	5853	6899	9396	8298	9459
Чинних реєстрацій на кінець року*	42327	52823	64974	78848	92837

* без урахування міжнародних реєстрацій

Рис. 2.9. Динаміка реєстрації знаків для товарів і послуг

Найбільше знаків у звітному році зареєстровано за класами МКТП 35, 41, 05, 16, 42, 30, 09, 36, 37 та 33 (табл. 2.13). Серед знаків, зареєстрованих на ім'я національних заявників, переважна кількість належить до класів 35, 41, 16, 42, 36, 05, 30 і 37, іноземних – 05, 35, 30, 09, 16 та 33.

Станом на 1 січня 2009 р. зареєстровано 101577 свідоцтв на знаки для товарів і послуг, є чинними 92837 свідоцтв.

Міжнародна процедура

Іноземні заявники, як і раніше, активно подавали заявки на знаки для товарів і послуг за міжнародною процедурою (рис. 2.9). У 2008 р. з Міжнародного бюро ВОІВ надійшло 10710 міжнародних заявок, з них 8786 (82%) – за Мадридською угодою та 1924 – за Протоколом до Мадридської угоди.

Провідні позиції за Мадридською угодою посідають заявники з Німеччини (2218

Таблиця 2.13. Пріоритети розподілу реєстрацій знаків для товарів і послуг за класами МКТП

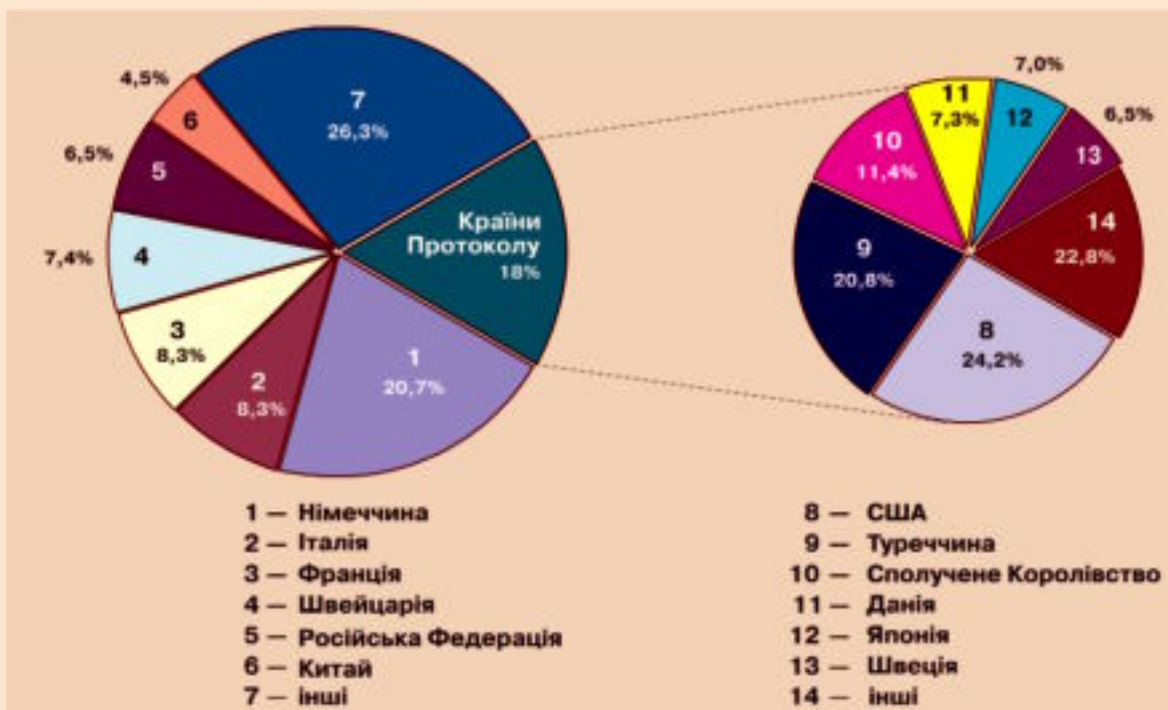
Клас МКТП	Назва класу	Загальна кількість зареєстрованих знаків	На ім'я національних заявників	На ім'я іноземних заявників
35	Реклама; керування справами, ділове адміністрування...	5721 (15,7%)	5119 (17,5%)	602 (8,3%)
41	Освіта, виховування, забезпечування навчання; розваги...	2141 (5,9%)	1940 (6,6%)	201 (2,8%)
05	Фармацевтичні, ветеринарні і гігієнічні препарати...	2086 (5,7%)	1157 (4,0%)	929 (12,8%)
16	Папір, картон і вироби з них...	1908 (5,2%)	1571 (5,4%)	337 (4,6%)
42	Науково-технологічні та проектно-дослідницькі послуги...	1610 (4,4%)	1417 (4,8%)	193 (2,7%)
30	Кава, чай, какао, цукор, рис, тапіока, саго, замітники кави; борошно...	1444 (4,0%)	1086 (3,7%)	358 (4,9%)
09	Наукові, морські, геодезичні... прилади та інструменти...	1361 (3,7%)	1016 (3,5%)	345(4,7%)
36	Страховання; фінансова діяльність; кредитно-грошові операції; операції з нерухомістю	1352 (3,7%)	1180 (4,0%)	172 (2,4%)
37	Будування; лагодження; встановлювання устаткування	1275 (3,5%)	1144 (3,9%)	131 (1,8%)
33	Алкогольні напої (крім пива)	1300 (3,6%)	1072 (3,7%)	228 (3,1%)

заявок), Італії (893 заявки), Франції (889 заявок), Швейцарії (792 заявки), Російської Федерації (697 заявок), Китаю (486), Австрії (370 заявок), Нідерландів (320 заявок), Чеської Республіки (302 заявки), Польщі (271 заявка), Бельгії (210) та Угорщини (155 заявок). Частка заявок від заявників з цих країн становить 71% від загальної кількості заявок, поданих у 2008 р. за міжнародною процедурою (рис. 2.10).

У 2008 р. найактивніше серед держав – учасниць Протоколу до Мадридської угоди заявки з поширенням на територію України подавали: США – 466 заявок, Туреччина – 400, Сполучене Королівство – 219, Данія – 141 заявка, Японія – 135 заявок, Швеція – 125, Фінляндія – 97, Ісландія – 76 заявок (рис. 2.10).

У 2008 р. надано правову охорону 9459 міжнародним знакам (табл. 2.12, рис. 2.9).

Рис. 2.10. Розподіл міжнародних заявок, поданих за Мадридською угодою та Протоколом до Мадридської угоди, за країнами походження

2.2. Внесення до державних реєстрів відомостей щодо розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності

Загалом у 2008 р. зареєстровано 2003 договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності (ОПВ), тобто на 19,7 % більше, ніж у попередньому році (рис. 2.11), зокрема:

- 1729 реєстрацій щодо передання виключних майнових прав на ОПВ (86,3%);
- 231 реєстрація щодо видачі ліцензії на використання ОПВ (11,5%);
- 43 «відкриті» ліцензії на використання винаходів, корисних моделей та промислових зразків (2,2%).

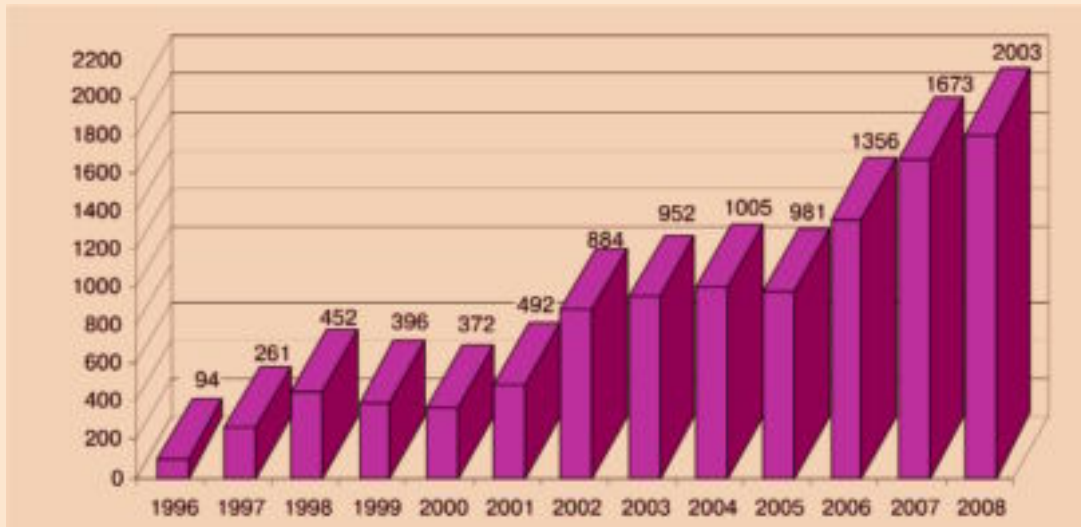
Наведені дані засвідчують, що, як і в минулому році, кількість зареєстрованих відомостей про передання виключних майнових прав на ОПВ значно перевищує кількість внесених до державних реєстрів відомостей про видачу ліцензій.

Динаміка реєстрації ліцензійних договорів представлена на рис. 2.12.

Станом на 1 січня 2009 р. загалом до державних реєстрів внесено відомості про 11377 договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності, в тому числі на винаходи – 2598, корисні моделі – 496, знаки для товарів і послуг – 7617, промислові зразки – 666.

Дані про внесення до відповідних реєстрів відомостей щодо розпорядження майнови-

Рис. 2.11. Динаміка реєстрації договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності у 1995–2008 рр.

ми правами промислової власності наведені в табл. 2.14.

Представлені в табл. 2.14 дані засвідчують, що у звітному році, порівняно з попереднім, дещо зменшилася кількість внесених до державних реєстрів відомостей про видачу ліцензій на використання винаходів та знаків

для товарів і послуг та опублікованих заяв щодо «відкритих ліцензій» на винаходи.

Кількість реєстрацій щодо передання виключних майнових прав на ОПВ, порівняно з 2007 р., навпаки, збільшилася: на винаходи – на 8,26%, промислові зразки – на 13,8%, знаки для товарів і послуг – на 40%.

Таблиця 2.14. Розподіл зареєстрованих договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності за об'єктами

Вид договору	Кількість реєстрацій															
	винаходи				промислові зразки				знаки для товарів і послуг				разом			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Невиключні ліцензії	23	19	19	13	11	8	2	5	150	160	214	148	184	187	235	166
Виключні ліцензії	13	7	13	–	7	4	1	–	25	50	32	35	45	61	46	35
Одиничні ліцензії	1	2	1	–	–	–	–	–	–	1	1	3	1	3	2	3
Передача права	100	85	121	131	46	64	94	107	524	826	996	1395	670	975	1211	1633
«Відкриті» ліцензії	20	49	32	12	7	10	–	–	–	–	–	–	27	59	32	12
Всього	157	162	186	156	71	86	97	112	699	1037	1243	1581	927	1285	1526	1849
													+4*	+12*	+23*	+22*
													+6*	+7*	+15*	+5*
														+1*		
													+27*	+34*	+87	+96*
													+17*	+17	+22*	+31*
													+54*	+71	+147	+154*

*невиключна ліцензія, передача права власності, «відкрита» ліцензія на корисні моделі, відповідно

Рис. 2.12. Динаміка реєстрацій ліцензійних договорів на використання ОПВ (1993–2008 рр.)

Частка договорів про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, сторонами яких є іноземні особи, дещо зменшилася порівняно з минулим роком і становила 25,5%. Частка ліцензійних договорів на використання знаків для товарів і послуг за їх участю збільшилася до 7%. Найактивнішими, як і в попередньому році, були фірми – власники товарних знаків з Росії, США та Німеччини.

У звітному році, порівняно з 2007, зменшились частки договорів про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг та ліцензійних договорів, сторонами яких виступали українські фізичні та юридичні особи (табл. 2.15).

Загальна кількість ОПВ, стосовно яких відомості щодо передання виключних майнових прав та видачі ліцензій було внесено

Таблиця 2.15. Участь українських та іноземних осіб у договорах щодо розпорядження майновими правами на знаки для товарів і послуг

Учасники договорів щодо розпорядження майновими правами	Договори про передачу виключних майнових прав				Ліцензійні договори			
	2007		2008		2007		2008	
	кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%
Сторони договору — українські фізичні та/або юридичні особи	640	64,3	856	61,4	194	78,5	128	68,9
Сторони договору — іноземні особи	263	26,4	356	25,5	14	5,7	13	7
Власник (ліцензіар) — українська фізична та/або юридична особа, правонаступник (ліцензіат) — іноземна особа	75	7,5	172	12,3	1	0,4	2	1
Ліцензіар — іноземна особа, ліцензіат — українська фізична та/або юридична особа	18	1,8	11	0,8	38	15,4	43	23,1
Разом	996	100	1395	100	247	100	186	100

до відповідних державних реєстрів, у 2008 р. значно збільшилася порівняно з минулим роком (2961) і становить 3118, у тому числі 191 винахід, 206 корисних моделей, 183 промислові зразки та 2538 знаків для товарів і послуг.

Представлені в табл. 2.16 дані засвідчують, що середня кількість знаків для товарів і послуг, права на які передаються за одним договором, для українських правовласників становить 1,5, для іноземців – 2 знаки в одному договорі.

Таблиця 2.16. Порівняльні дані про внесення до реєстру відомостей щодо розпорядження майновими правами на знаки для товарів і послуг та кількість знаків для товарів і послуг, стосовно яких такі відомості внесені до реєстру

Вид договору	Кількість	
	договорів	знаків для товарів і послуг
Договори про передання виключних майнових прав на знаки для товарів і послуг, в т.ч.	1395	2256
від українських власників	1028	1534
від іноземних власників	367	722
Ліцензійні договори на використання знаків для товарів і послуг, в т.ч.	186	282
від українських правовласників	130	173
від іноземних правовласників	56	109

2.3. Реєстрація авторського права на твори науки, літератури і мистецтва

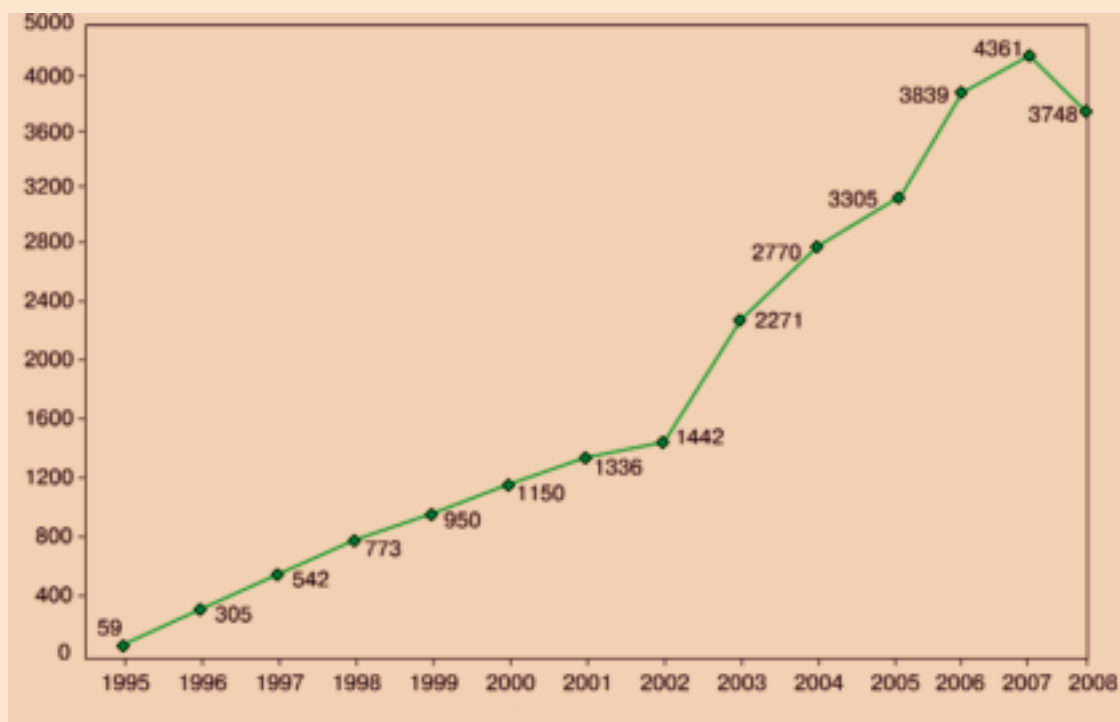
У 2008 р. Держдепартаментом було вдосконалене організаційне, технологічне і методичне забезпечення державної реєстрації авторського права та договорів, які стосуються права автора на твір, і запроваджено надання постійних консультацій з цих питань.

Відповідно до закону України «Про авторське право і суміжні права» і постанови Кабінету Міністрів України № 1756 від 27 грудня 2001 р. «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» з урахуванням норм Цивільного кодексу України у 2008 р. подано 4185 заявок на реєстрацію авторського права на твір, прийнято 3730 рішень про реєстрацію та 9 – про відмову в реєстрації, здійснено 3748 реєстрацій авторського права на твір, що на 14% менше порівняно з попереднім роком (4361 реєстрація) (рис. 2.13).

Загалом протягом звітного періоду здійснено 736 реєстрацій авторського майнового права на службовий твір, що на 13% більше, ніж у минулому році. Як і в 2007 р., майнові права на службовий твір переважно належать роботодавцям (642 реєстрації). Спільну власність на службовий твір працівників, які створили його, виконуючи свої службові обов'язки, та роботодавців у 2008 р. зареєстровано у значно більшому обсязі порівняно з попереднім роком (відповідно, 94 проти 38 реєстрацій).

Дані щодо розподілу реєстрацій за об'єктами авторського права підтверджують тенденцію, що склалася в попередні роки, – найбільшою є кількість реєстрацій авторського права на літературні письмові твори різного характеру (36,5%): наукового, науково-практичного, науково-технічного, технічного, практичного, белетристичного, науково-популярного, науково-освітнього, навчального, рекламно-інформаційного; твори для радіо, телебачення, кіно; твори з питань мистецтва тощо; складені твори

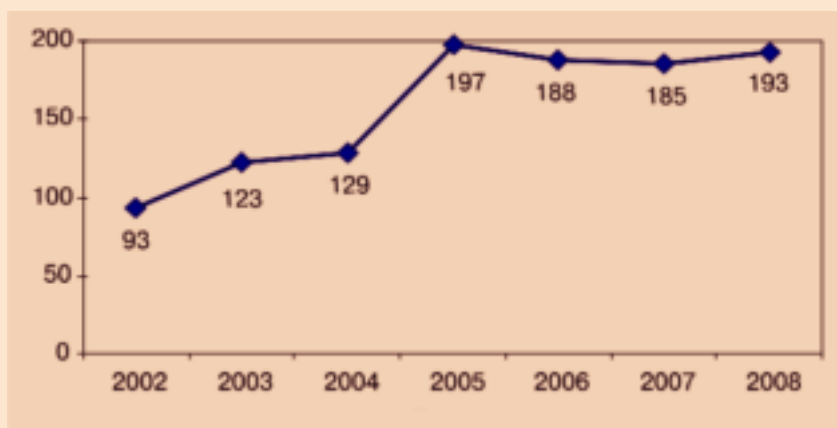
Рис. 2.13. Динаміка державних реєстрацій авторського права у 1995–2008 рр.

Таблиця 2.17. Розподіл державних реєстрацій за об'єктами авторського права (2008 р.)

Об'єкт авторського права	Кількість реєстрацій
Літературні письмові твори	1861
Складені твори	787
Комп'ютерні програми	714
Музичні твори з текстом і без тексту	707
Ілюстрації, креслення, ескізи	369
Твори образотворчого мистецтва	346
Аудіовізуальні твори	91
Похідні твори	52
Твори архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва	45
Фотографічні твори	37
Твори ужиткового мистецтва	26
Бази даних	21
Твори для сценічного показу	21
Хореографічний твір	5
Усні твори	3
Картографічні твори	2
Драматичний твір	2
Постановка творів, створених для сценічного показу	2
Обробка фольклору, придатна для сценічного показу	1

Рис. 2.14. Динаміка державних реєстрацій договорів у 2002–2008 рр.

(15,5%), комп'ютерні програми (14%), музичні твори (13,9%), ілюстрації, креслення, ескізи (7,2%), твори образотворчого мистецтва (6,8%) (табл. 2.17).

У 2008 р. Держдепартаментом зареєстровано 193 договори, які стосуються права автора на твір, що на 4% більше, ніж у минулому році (185), та прийнято 3 рішення про відмову в реєстрації. Але слід зауважити, що у 2008 р. подано 178 заявок на реєстрацію договорів, які стосуються права автора на твір, що на 5% менше, ніж у 2007 р. (188 заявок). Найбільшою є кількість зареєстрова-

них договорів про передачу (відчуження) майнових прав на твір (162), при цьому майже всі договори стосуються повної передачі майнових прав і лише один договір – часткового відчуження. Крім того, зареєстровано 8 договорів про передачу виключного права і 23 договори – невиключного права на використання твору (рис. 2.14).

Відомості про здійснені у 2008 р. реєстрації опубліковані в офіційному бюлетені Держдепартаменту «Авторське право і суміжні права» (№ 15–17 за 2008 р.) та Каталозі державної реєстрації (12-й випуск за 2008 р.).

3 Захист прав у сфері інтелектуальної власності

3.1. Захист прав на об'єкти промислової власності в адміністративному порядку

У звітному році в Апеляційній палаті розглядалось 159 заперечень, 128 з яких надійшли у 2008 р., а 31 – прийняте до розгляду в попередньому.

Подані у 2008 р. заперечення за об'єктами промислової власності розподілилися таким чином: винаходи – 23; корисні моделі – 2; знаки для товарів і послуг – 103.

Відбулися 278 засідань колегій Апеляційної палати, на яких розглянуто 17 заперечень стосовно рішень Держдепартаменту за заявками на винаходи, 2 – за заявками на корисні моделі, 94 – за заявками на знаки для товарів і послуг.

У 2008 р. апелянтам направлено 109 рішень Апеляційної палати, з них 36 рішень про цілковите задоволення заперечення, 15 – про часткове задоволення та 58 рішень про відмову в задоволенні заперечення. Не прийнято до розгляду 6 заперечень, відкликано – 4.

У 2008 р. до Апеляційної палати надійшло 8 заяв про визнання знаків добре відомими в Україні. Проведено 18 засідань колегій Апеляційної палати.

Заявникам направлено 10 рішень Апеляційної палати – всі про визнання знаків добре відомими в Україні. Дві заяви про визнання знака добре відомим було відкликано.

3.2. Захист прав на об'єкти промислової власності в судовому порядку

У 2008 р. порушено провадження у 246 справах, пов'язаних із захистом прав на об'єкти промислової власності, в яких одним із учасників виступало Міністерство освіти і науки України та/або Державний департамент інтелектуальної власності, зокрема:

Заступник голови Держдепартаменту
Валентин Чеботарьов

- в адміністративних судах – 74;
- у господарських судах – 95;
- у судах загальної юрисдикції – 77.

У провадженні судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій знаходилась 531 справа.

Спори, пов'язані із захистом прав на об'єкти промислової власності, розглядались у судах загальної юрисдикції (180 справ), господарських (302 справи) і адміністративних (121 справа) судах.

У цих судових справах відбулося 1196 судових засідань.

Всі судові справи 2008 р. за предметом спору розподіляються таким чином:

- визнання недійсними:
 - рішень Апеляційної палати – 1;
 - свідоцтв на знаки для товарів і послуг – 58;
 - патентів на винаходи та патентів на корисні моделі – 18;
 - патентів на промислові зразки – 35;
 - договорів – 2;

- дострокове припинення:
 - дії міжнародної реєстрації в Україні – 14;
 - чинності свідоцтв на знаки для товарів і послуг – 22;
- про порушення прав власника охоронного документа – 8;
- визнання неправомірними дій – 14;
- визнання не чинним висновку (рішення) – 64;
- спонукання до виконання дії – 10.

Аналіз судових справ засвідчує, що більшість з них стосується такого об'єкта права інтелектуальної власності, як знаки для товарів і послуг.

Предметом спорів є визнання недійсними свідоцтв на знаки для товарів і послуг, дії міжнародної реєстрації знака та висновку (рішення) Держдепартаменту, а також дострокове припинення дії свідоцтва на знак для товарів і послуг та дії міжнародної реєстрації знака.

3.3. Захист авторського права і суміжних прав

Протягом 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності брав участь у розгляді 2 судових справ, що стосуються уповноважених організацій колективного управління, 11 – видачі контрольних марок, 21 – державної реєстрації права автора на твір. Організація колективного управління державне підприємство «Українське агентство з авторських і суміжних прав» (ДП УААСП) у судовому провадженні має 23 справи.

У 2008 р. ДП УААСП у претензійному та судовому порядку звернулося до 20 театрів, філармоній, цирків щодо необхідності своєчасної виплати авторської винагороди за публічне виконання творів авторів та неможливості їх бездоговірного використання в процесі діяльності таких користувачів.

Фахівці Держдепартаменту під час засідання спільної робочої групи з Європейською бізнес-асоціацією

Окрім цього, у 2008 р. ДП УААСП направлено 17 претензій до провайдерів програмної послуги, організаторів концертів, телерадіокомпаній тощо.

Слід відзначити, що переважна більшість проблемних справ вирішується в досудовому порядку: користувачі визнають претензії та перераховують кошти на рахунок ДП УААСП.

У звітному році ДП УААСП у встановленому законом порядку представляло інтереси суб'єктів авторського права у 16 судових справах у судах загальної юрисдикції та господарських судах різних інстанцій. Наразі ведуться судові справи за позовами до кількох телерадіокомпаній: Національної телерадіокомпанії України, ТОВ «Телерадіокомпанія «Студія «1+1»», ЗАТ «Незалежна ТВ-корпорація» (телеканал «Інтер»), провайдерів програмної послуги (операторів кабельних мереж) – ЗАТ «Прітекс», ТОВ «Альфа-медіа», ТОВ «Рікона», ТРК «Балаклавія» та інших.

Окрім цього, у провадженні Державної виконавчої служби України є понад 10 справ щодо примусового стягнення авторської винагороди та компенсації за порушення виключних майнових авторських прав з порушників цих прав.

Також ДП УААСП подано заяви про порушення п'яти кримінальних справ проти користувачів об'єктів авторського права, що не виконують судові рішення, серед яких – «Театральна компанія «Бенюк і Хостікоєв»», ТОВ «Редіал», ПП «Кетяг» та інші.

3.4. Діяльність організацій колективного управління

Питанням колективного управління у 2008 р. приділялася значна увага з боку Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Державного департаменту інтелектуальної власності. Два засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти і науки України від 16.04 та 03.09.2008 р., засідання у Прем'єр-міністра України Ю. Тимошенко від 28.10.2008 р., засідання РНБО від 21.11.2008 р., ряд доручень КМУ стосувалися, зокрема, питань авторського права і суміжних прав. Обговорення цих питань на найвищих рівнях засвідчує, що в Україні авторське право та суміжні права поступово починають відігравати роль одного з важливих чинників розвитку економіки. Вирішуючи проблемні питання у сфері ко-

лективного управління Держдепартамент співпрацює з секцією з питань авторського права і суміжних прав при Громадській раді Держдепартаменту, Координаційною радою організацій колективного управління, робочою групою з питань музичної індустрії, суб'єктами авторського права і суміжних прав, користувачами, організаціями колективного управління, громадськими організаціями. Наприкінці 2008 р. Держдепартаментом розроблено проект наказу стосовно вдосконалення системи колективного управління, в якому, зокрема, визначено більш жорсткі умови щодо уповноважених організацій колективного управління, постановки на облік та зняття з обліку організацій колективного управління.

На сьогодні авторами, виконавцями, виробниками фонограм створено та зареєстровано в Держдепартаменті 14 організацій колективного управління (далі – ОКУП), з них 2 поставлено на облік у 2008 р.

У 2008 р. винагороду збирали три уповноважені ОКУП (комерційне використання фонограм, чисті носії), одну з них визначено уповноваженою у березні 2008 р. Зауважимо, що наприкінці 2006 р. ОКУП «Оберіг» позбавлено статусу уповноваженої у цій сфері. Правомірність дій Держдепартаменту підтверджена рішеннями Господарського суду, Окружного адміністративного суду міста Києва та Київським апеляційним адміністративним судом.

Держдепартамент протягом року здійснював нагляд за діяльністю ОКУП, аналізуючи звіти, які вони подавали. За результатами нагляду сім ОКУП попереджено щодо необхідності усунення зауважень, а діяльність ОКУП «Українська авторська спілка» призупинена на три місяці.

Розміри винагороди за використання об'єктів авторського права і суміжних прав, зібраної ОКУП у 2008 р., становили понад 32 млн. грн., що майже на 19 % більше, ніж за період 2007 р.

Враховуючи, що основну частку в загальній сумі винагороди за використання становить винагорода, яку збирають у сферах публічного виконання та публічного мовлення, Держдепартамент веде роботу зі сприяння організаціям колективного управління

Зустріч заступника голови Держдепартаменту Валентина Чеботарьова та начальника відділу з питань авторського права і суміжних прав Тамари Давиденко з авторами

у напрямку збільшення зборів, а також співпрацює з цих питань, зокрема, з Асоціацією музичної індустрії, Європейською Бізнес-Асоціацією, Незалежною асоціацією телерадіомовників, Спілкою кабельного телебачення України, Асоціацією «Укртелемережа» та іншими організаціями. Ці питання розглядалися на конференціях (Ялта, Свалява), засіданнях п'яти «круглих столів».

Проблемні питання щодо виплати авторської винагороди державними телерадіокомпаніями розглядалися на нараді Прем'єр-міністра України Ю.Тимошенко з представниками музичної індустрії.

Держдепартаментом, як і в попередній роки, опрацьовуються разом з Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення та Державним комітетом з телебачення та радіомовлення України питання щодо обов'язкової сплати державними телерадіокомпаніями коштів на виплату винагороди за використання об'єктів авторського права і суміжних прав. Також тривала робота з Національною радою України з питань телебачення та радіомовлення щодо ухвалення з її боку принципів рішень стосовно обов'язкової виплати винагороди ефірними та кабельними телерадіоорганізаціями.

3.5. Контроль за дотриманням законодавства у сфері інтелектуальної власності

П'ятий рік діє Координаційна рада по боротьбі з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності, створена для контролю за станом реалізації Програми скоорди-

Рис. 3.1. Кількість проведених перевірок у розподілі за регіонами

нованих дій правоохоронних та контролюючих органів по боротьбі з незаконним виробництвом, розповсюдженням та реалізацією аудіо- і відеопродукції, компакт-дисків та інших об'єктів інтелектуальної власності.

У 2008 р. державні інспектори з питань інтелектуальної власності здійснили 736 перевірок суб'єктів господарювання (рис. 3.1). За результатами перевірок складено та направлено до суду 413 протоколів про адміністративні правопорушення. Вилучено контрафактної продукції на суму понад 3,9 млн. грн. (рис. 3.2).

За матеріалами спільних перевірок за участю працівників МВС, СБУ та податкової міліції порушено 115 кримінальних справ.

Державні інспектори в регіонах України на радіо, телебаченні, у пресі, на семінарах і нарадах проводять велику просвітницьку роботу з окремими категоріями користувачів «інтелектуальної» продукції, постійно консультують підприємців, громадян і навіть державні структури, роз'яснюючи правомірність використання прав інтелектуальної власності та порядок їх захисту. У результаті такої роботи позвавилось укладання договорів на сплату авторської винагороди. Багато користувачів правами інтелектуаль-

ної власності вже самостійно звертаються до державних інспекторів стосовно здійснення заходів контролю правомірного використання цих прав (рис. 3.3).

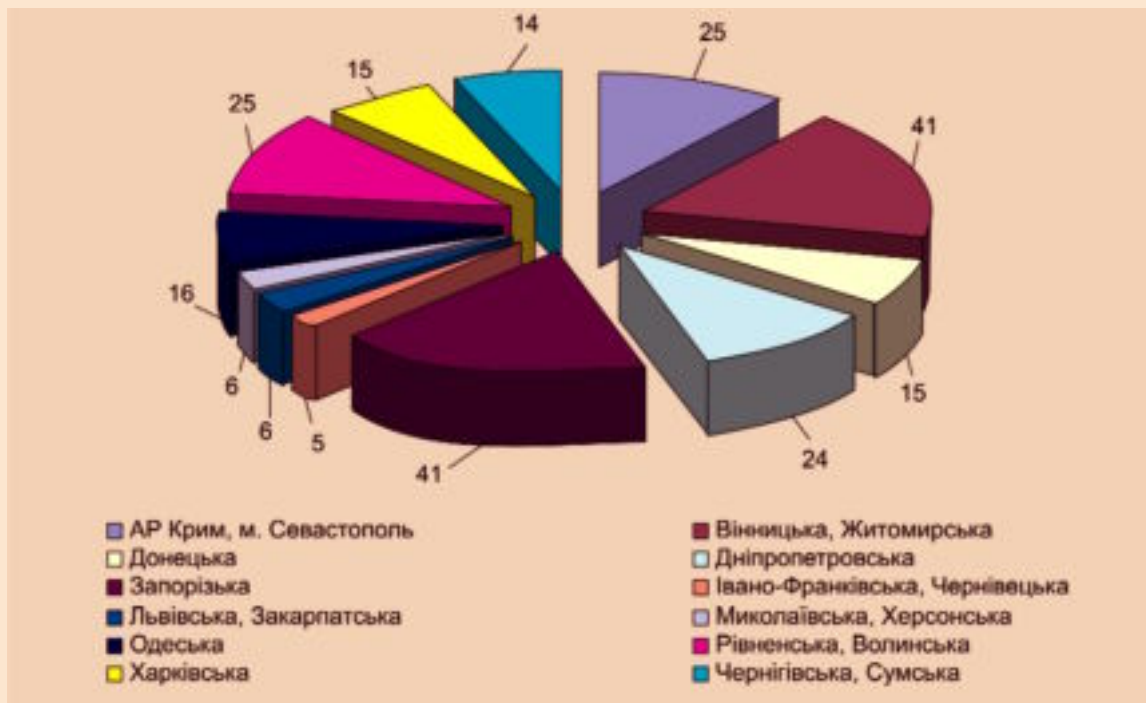
Сферою діяльності державних інспекторів є також профілактика та попередження правопорушень. Для цього вони проводять спеціалізовані семінари та «круглі столи» з окремими групами суб'єктів господарювання, роз'яснюючи положення законодавства у сфері інтелектуальної власності, надають консультації окремим фізичним та юридичним особам. За звітний період державні інспектори провели 233 семінари та «круглі столи» з питань правомірного використання об'єктів права інтелектуальної власності в Україні, 47 разів виступали у засобах масової інформації.

З метою дотримання законодавства у сфері виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування у 2008 р. Держдепартамент як орган ліцензування видав ліцензію на виробництво дисків для лазерних систем зчитування, матриць ТОВ «Дівіді Клуб Україна» та переоформив чотири ліцензії у зв'язку із закінченням терміну дії попередніх ліцензій. На сьогодні ліцензійне виробництво дисків для лазерних

Рис. 3.2. Розподіл вилученої контрафактної продукції за регіонами (грн.)

Рис. 3.3. Кількість семінарів, проведених у регіонах

систем зчитування здійснюють дев'ять суб'єктів господарювання. Крім цього, видалено 28 витягів з реєстру СІД-кодів відповідним суб'єктам господарської діяльності про визнання СІД-кодів на дисках.

На виконання постанови КМУ від 29.12.2007 р. № 1411 «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та обсягів квот у 2008 році» Держдепартамент протягом звітного року видав 306 листів для здійснення митного оформлення імпортерами та експортерами, товари яких не підлягають ліцензуванню, але класифікуються за кодами, передбаченими цією постановою.

У 2008 р. Держдепартамент видав 37 075 439 контрольних марок для маркування примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, що на 19% менше, ніж у попередньому році. Причиною цього є, зокрема, економічна криза, використання дисків формату MP-3, піратство в мережі Інтернет.

З метою запобігання підробок контрольної марки у вересні 2008 р. введено нову марку «Контрольна марка-3». На даний час запроваджуються заходи з апаратного контролю діяльності суб'єктів господарювання, котрі розповсюджують примірники аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, маркованих новою контрольною маркою.

У 2008 р. Держдепартамент продовжував запроваджувати заходи з легалізації програмного забезпечення в органах виконавчої влади.

Відповідно до Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, затвердженого постановою КМУ від 04.03.2004 р. № 253, у II кварталі 2008 р. проведено відповідну інвентаризацію. За її результатами встановлено, що в органах виконавчої влади рівень використання нелі-

цензійного ПЗ у 2007 р. становив 67,9 %, у 2008 – 52,1 %. За результатами інвентаризації комп'ютерних програм проведено аналіз їх використання і визначено, що 58,55 % найбільш вживаних комп'ютерних програм – це програми корпорації «Майкрософт». Потреба в їх легалізації становить 39,93% .

Незважаючи на те, що результати інвентаризації за останні роки свідчать про стійку динаміку зниження рівня неліцензійного використання комп'ютерних програм, він залишається досить високим. З метою підвищення рівня використання легальних комп'ютерних програм Держдепартамент розробив зміни до Порядку, згідно з якими Голова міжвідомчої робочої групи після проведення попередніх переговорів з правопласниками подає проект договору про легалізацію на погодження Міністерству фінансів України, Міністерству економіки України та Державному комітету України з питань інформатизації. Після погодження Міністерство освіти і науки України укладає договори про легалізацію. Ці зміни ухвалені постановою КМУ від 21.05.2008 р. № 475.

В результаті запроваджених заходів 25.09.2008 р. Міністерством освіти і науки України були укладені договори про легалізацію комп'ютерних програм з ЗАТ «Лабораторія Касперського», ТОВ «ПРОМТ», ТОВ «Доктор Веб», компаніями «ABBYY», «Adobe», «Corel», «Nero», «Borland» («Embarcadero Technologies»).

Протягом року продовжено ведення «Реєстру виробників та розповсюджувачів програмного забезпечення». На сьогодні до нього внесено 1015 виробників програмного забезпечення, зокрема у 2008 р. – 170. Завдяки даним цього Реєстру суб'єкти авторського права мають можливість довести наявність авторського права, а споживачі – отримати інформацію про постачальників ліцензійного програмного забезпечення.

4 Інформаційне забезпечення діяльності у сфері інтелектуальної власності

Володимир Жаров, перший заступник голови Державного департаменту інтелектуальної власності

4.1. Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок на об'єкти промислової власності. Комплектування фондів патентної документації

Інформаційне забезпечення процесу експертизи заявок включає комплектування **Патентно-інформаційної бази** експертизи (далі – ПІБ) та забезпечення доступу експертів до визначених електронних інформаційних ресурсів у мережі Інтернет.

Протягом звітнього періоду пошуковий фонд ПІБ поповнювався поточними надходженнями національної та зарубіжної патентної документації переважно на оптичних носіях – CD-ROM та DVD. Загальний обсяг колекції ПІБ на оптичних дисках протягом 2008 р. зріс на 551 диск і досяг 12,44 тис. одиниць.

Як і раніше, ПІБ комплектувалася патентною документацією України та зарубіжних країн відповідно до переліку, затвердженого наказом Держдепартаменту від 02.02.2006 р. № 07. Зарубіжна патентна документація, наявна у ПІБ, включає такі джерела інформації на оптичних носіях: повні описи до європейських заявок (з 1978 р.) і європейських патентів (з 1980 р.), повні описи до заявок РСТ, опубліковані ВОІВ з 1978 р., англомовні реферати патентних документів Сполученого Королівства, Німеччини, Франції та Швейцарії за 1971–2003 рр., реферати та повні описи до євразійських патентів та патентів країн СНД з 2002 р., описи винаходів до авторських свідоцтв і патентів СРСР за 1924–1993 рр., повні описи до патентів на винаходи Російської Федерації з 1994 р., повні описи до патентів США на винаходи з 1975 р. та повні описи до патентних заявок США з початку їх публікації (2001 р.), англомовні реферати патентних заявок Японії – за 1976–2001 рр. та починаючи з 2004 р. Переважна більшість цих дисків отримана в рамках міжнародного обміну патентною документацією, який здійснює заклад експертизи ДП УІПВ як центр обміну документацією відповідно до Конвенції ЮНЕСКО про обмін виданнями, або в рамках міжнародного співробітництва з ВОІВ та ЄПВ. Додатково, з метою полегшення пошуку у фонді російської патентної документації, придбано довідково-пошуковий апарат до фонду патентів на винаходи та описи до патентів на корисні моделі Російської Федерації за 1994–2007 рр. на DVD.

Складовою частиною ПІБ є довідково-інформаційний фонд (ДІФ) експертизи, який використовують експерти в процесі експертизи заявок на об'єкти промислової власності, співробітники інших підрозділів ДП УІПВ, а

Під час засідання Колегії Держдепартаменту

також фахівці Держдепартаменту. Станом на 01.01.2009 р. ДІФ налічував 264,2 тис. примірників, із них: 243,6 тис. описів до патентів України на винаходи і корисні моделі та 20,6 тис. примірників науково-технічної літератури (НТЛ) і періодичних видань. За звітний період фонд збільшився на 24,1 тис. примірників.

Показники з обслуговування фахівців ДП УІПВ та Держдепартаменту на базі ДІФ експертизи в режимі читального залу, абонементу та міжбібліотечного абонементу залишилися на рівні попереднього року. Загалом у звітному році видано 13,88 тис. документів. Інформаційне забезпечення базується на використанні вітчизняних та зарубіжних ресурсів – першоджерел, копій окремих статей з періодичних видань або окремих глав з книг на паперовому чи електронному носіях. У 2008 р. були задіяні фонди 26 підприємств та організацій м. Києва, які надавали ДП УІПВ різні види бібліотечно-інформаційних послуг, зокрема на підставі договорів. Виконано близько 2,8 тис. замовлень на джерела інформації, які стосуються аналогів заявлених винаходів у матеріалах заявок. Замовлення в середньому виконувалися протягом 1–3 днів. Для обслуговування експертів використовували також віддалені інформаційні ресурси: електронні каталоги провідних бібліотек м. Києва, ДПНТБ Росії, інформаційно-енциклопедичний проект компанії «Русс Портал» Рубрікон, електронні ресурси видавництва Elsevier і EBSCO.

З метою оперативного та якісного обслуговування було підготовлено два нумераційні покажчики: «Покажчик авторських свідоцтв колишнього СРСР, що не були опубліковані раніше та перереєстровані на патенти України (1992–2007 рр.)» та «Покажчик патентів України, які були перереєстровані з

авторських свідоцтв колишнього СРСР і не були опубліковані раніше (1992–2007 рр.)».

Інтерактивний доступ фахівців до довідкової інформації про НТЛ та періодичні видання, якими комплектується ДІФ експертизи, забезпечувався у режимі он-лайн інформаційно-пошуковою системою «Мережевий електронний каталог».

Продовжувалося формування бази знань, яка містить патентно-асоційовану літературу в електронному вигляді і на 01.01.2009 р. налічує 1441 статтю. База формується відповідно до замовлень експертів і дає змогу значно підвищити ефективність використання інформації, а також швидко провести пошук за різними критеріями.

Найраціональнішою формою ознайомлення фахівців з поточною інформацією є система її вибіркового поширення, котра продовжувала функціонувати у звітному році. Було підготовлено і розіслано електронною поштою 123 адресатам ДП УІПВ та 20 адресатам Держдепартаменту 83 інформаційні повідомлення про нові надходження НТЛ та 99 тематичних бібліографічних списків статей з актуальних питань охорони об'єктів промислової власності в Україні та за кордоном.

Поєднання традиційних форм роботи з новими інформаційними технологіями забезпечило створення повноцінної системи патентно-інформаційного обслуговування на базі ДІФ експертизи.

Для забезпечення оперативного пошуку певних відомостей у процесі експертизи заявок на винаходи в ДП УІПВ розроблено та передано в дослідну експлуатацію «Єдиний інтегрований пошуковий портал Укрпатенту». До нього через мережу Інтернет підключено множину джерел патентної та наукової інформації (патентні бази даних, електронні видання в мережі Інтернет журналів, статей тощо).

Портал забезпечує здійснення оперативного автоматизованого пошуку відомостей в усіх підключених до нього джерелах інформації за визначеними критеріями. За результатами пошуку в автоматизованому режимі формується звіт про пошук, який експерти використовують для прийняття обґрунтованого висновку експертизи за конкретною заявкою.

Експерти користувалися доступом через Інтернет як до безоплатних, так і комерційних баз даних. З початку 2008 р. продовжувалося використання послуги ЄПВ EPOQUE

NET у тестовому режимі, а 22.09.2008 р. підписано угоду ДП УІПВ з ЄПВ про повний (платний) доступ до послуг EPOQUE NET строком на 2 роки. Крім цього, протягом року експерти мали доступ до комерційних баз даних з хімії (компанія CAS, США) через STN International. Для проведення пошуку за заявками в галузі біотехнології з початку року забезпечено доступ до комерційної бази даних GenomeQuest і наприкінці вересня укладено нову угоду з компанією GenomeQuest Inc. (США) на користування цією БД на наступний річний період.

Протягом звітного періоду тривав платний доступ експертів через Інтернет до БНД ВІНІТІ (Російська Федерація) та довідкового ресурсу «Все енциклопедии Рубрикона» (Російська Федерація). У жовтні 2008 р. укладено новий договір на користування послугою «Все енциклопедии Рубрикона» для 25 користувачів на наступний річний період. Договір на користування БНД ВІНІТІ діє безстроково.

Протягом звітного року, як і раніше, поповнювався **Фонд патентної документації громадського користування** (ФГК) – загальнодоступний патентний фонд, що містить патентну документацію (офіційні бюлетені відомств інтелектуальної власності та повні описи до патентів) як на папері, так і на електронному носіїві. Загальний обсяг фонду офіційних бюлетенів на папері за минулий рік зріс на 644 примірники, описів на папері – на 24,95 тис. одиниць; обсяг фонду на електронних носіях – майже на 1,2 тис. дисків. На кінець 2008 р. загальний обсяг ФГК включає: офіційних бюлетенів на папері – понад 19,5 тис. примірників, описів на папері – понад 284,2 тис., оптичних дисків CD-ROM та DVD – понад 14,1 тис. одиниць. ФГК комплектується з урахуванням інформаційних потреб громадськості України. У ньому представлена патентна документація 65 країн світу (у т.ч. 50 країн, з якими Україна здійснює міжнародне науково-технічне та військово-технічне співробітництво) і 4 міжнародних та регіональних організацій (ВОІВ, ЄПО, ЄАПО та ОАПІ). Офіційні бюлетені на паперовому або електронному носіїві, реферати і описи переважно на CD-ROM або DVD-ROM надходять у рамках міжнародного обміну із зарубіжними патентними відомствами та міжнародного співробітництва з ВОІВ та ЄПВ.

У першому півріччі 2008 р. патентну документацію України на оптичних дисках надси-

лали 46 національним та регіональним відомствам промислової власності, а з другого півріччя – 45 відомствам (за зверненням Відомства інтелектуальної власності Канади йому припинили надсилати документації на оптичних дисках, зважаючи на наявність необхідної інформації в Інтернеті).

Внаслідок постійної тенденції до скорочення обсягу патентної документації, яку надсилають зарубіжні відомства в рамках обміну (у зв'язку з переходом до офіційної публікації лише на веб-сайтах), розпочато роботи з упорядкування міжнародного обміну з боку України.

Склад ФГК та відомості про його щоквартальні поповнення публікуються в розділі «Інформаційні ресурси» на веб-порталі Держдепартаменту (<http://www.sdip.gov.ua>), веб-сайтах ДП УІПВ (<http://www.ukrpatent.org>) та його філії «Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг» (УкрЦІПІП, <http://www.ip-centr.kiev.ua>). Крім цього, на веб-порталі Держдепартаменту та веб-сайті ДП УІПВ публікуються актуалізовані переліки адрес безоплатних патентних та науково-технічних баз даних.

Як і в попередні роки, офіційним бюлетенем «Промислова власність» та описами до патентів України на папері та оптичному носії безоплатно комплектувалися патентні фонди 32 організацій України, у т.ч. органи національної системи НТІ: УкрНТЕІ (лише офіційним бюлетенем), ДНТБ та 19 ЦНТЕІ.

Крім цього, одержувачі офіційного бюлетеня на папері у рамках безоплатної розсилки також безоплатно отримали 2-ге, змінене, видання українського перекладу 9-ї редакції «Міжнародної класифікації товарів і

послуг для реєстрації знаків» (МКТП-9), видане як додаток до друкованого видання офіційного бюлетеня № 14/2008, та український переклад 9-ї редакції «Міжнародної класифікації промислових зразків», що набирає чинності з 01.01.2009 р., виданий як додаток до друкованого видання офіційного бюлетеня № 21/2008. Також наприкінці 2008 – початку 2009 р., по мірі публікації окремих томів, цим організаціям розсилатиметься український переклад МПК-2009 (базовий рівень).

4.2. Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності

У 2008 р. проводилися роботи з актуалізації міжнародних класифікацій відповідно до «Плану заходів щодо актуалізації україномовних класифікацій об'єктів промислової власності у зв'язку із запровадженням їх нових редакцій в період 2007–2008 років» (далі – План заходів) та інших відповідних організаційно-розпорядчих документів Держдепартаменту та ДП УІПВ.

Міжнародна класифікація промислових зразків

З англійської на українську мову перекладено зміни та доповнення до 8-ї редакції Міжнародної класифікації промислових зразків (МКПЗ) і підготовлено до публікації українськомовну 9-ту редакцію МКПЗ, яка набирає чинності 1 січня 2009 р.

9-та редакція МКПЗ опублікована як додаток до офіційного бюлетеня «Промислова власність» № 21 за 2008 р.

Створена та розміщена на веб-порталі Держдепартаменту та веб-сайті ДП УІПВ інформаційно-довідкова система (ІДС) «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація). Дев'ята редакція».

Міжнародна патентна класифікація

З 01.04.2008 р. застосовується українська версія МПК 2008.04. Черговий перегляд рубрик поглибленого (2008.04) і базового (2006) рівнів МПК, проведений ВОІВ, та набрання чинності з 1 січня 2009 р. новою версією поглибленого рівня МПК (2009.01) та базового рівня МПК (2009) зумовили актуалізацію української версії МПК (2008.04), а також базового рівня МПК (2006). У зв'язку з цим виявлено зміни, яких зазнала українська версія МПК (2008.04),

перекладено їх з англійської на українську мову для включення до нової української версії МПК (2009.01). Окремо перекладено всі зміни та доповнення до чинної версії базового рівня МПК (2006), які увійшли до базового рівня МПК (2009), але не увійшли до української версії МПК 2009.01.

На базі цього перекладу до публікації на паперовому носіїві (як додатків до поточних номерів офіційного бюлетеня «Промислова власність» на паперовому носіїві) підготовлено нову редакцію базового рівня МПК (2009). Починаючи з № 23 за 2008 р. офіційного бюлетеня «Промислова власність» здійснюється поетапна (за розділами МПК) публікація базового рівня МПК (2009), яка завершиться у I кварталі 2009 р.

Створені та розміщені на веб-порталі Держдепартаменту та веб-сайті ДП УІПВ:

- ІДС «Українська версія Міжнародної патентної класифікації. МПК 2008.04»;
- ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Дев'ята редакція (2009). Базовий рівень».

Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків

З метою удосконалення українського перекладу 9-ї редакції Міжнародної класифікації товарів і послуг для реєстрації знаків (МКТП-9), яка набрала чинності з 1 січня 2007 р., внесено зміни до перекладу МКТП-9 і опубліковано (як додаток до офіційного бюлетеня «Промислова власність» № 14 за 2008 р.) її друге, змінене, видання, яке стало чинним з 1 жовтня 2008 р.

Створено та розміщено на веб-порталі Держдепартаменту та веб-сайті ДП УІПВ ІДС «Міжнародна класифікація товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Дев'ята редакція. Друге, змінене, видання».

Для підвищення ефективності використання міжнародних класифікацій широкими колами науково-технічної громадськості України, філією ДП УІПВ – УкрЦІПІП – створюються патентно-інформаційні продукти на CD-ROM з пошуковою системою, які містять міжнародні класифікації об'єктів промислової власності у перекладі українською мовою. Ці патентно-інформаційні продукти розповсюджуються на договірних засадах.

Інформаційні повідомлення про набрання чинності новими редакціями міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності

сті публікуються на веб-порталі Держдепартаменту та веб-сайті ДП УІПВ.

Протягом звітного року періодично проводився моніторинг розміщених в Інтернеті ІДС міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності, створених ДП УІПВ у попередні роки, у результаті чого підготовлено пропозиції з їх удосконалення, враховані під час створення ІДС нових редакцій зазначених класифікацій. Доступ до ІДС міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності надається на безоплатній основі.

Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності, які створені та вдосконалюються під егідою ВОІВ, запроваджені відповідними міжнародними угодами, і кожна країна-член ВОІВ може стати їх учасницею. До 2008 р. Україна була учасницею лише Ніццької угоди про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків. У 2008 р. ухвалено законопроекти про приєднання України до міжнародних угод стосовно інших міжнародних класифікацій об'єктів промислової власності. Інформація щодо законопроектів про приєднання України до Локарнської угоди про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків,

Страсбурзької угоди про Міжнародну патентну класифікацію та Віденської угоди про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків наведена в розділі Звіту «Удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності».

4.3. Офіційні та інформаційні видання

Офіційні видання Держдепартаменту – бюлетень «Промислова власність» та описи до патентів на винаходи (корисні моделі) у 2008 р. публікувалися на паперовому і електронному носіях інформації.

У звітному році офіційний бюлетень «Промислова власність» виходив друком двічі на місяць накладом 100 примірників; за рік було видано 24 номери бюлетеня загальним обсягом 1832,72 обліково-видавничих аркушів, а також річний покажчик до офіційного бюлетеня за 2007 р. у 2-х томах загальним обсягом 201,19 обліково-видавничих аркушів накладом 65 примірників.

У табл. 4.1 наведено дані про загальну кількість публікацій щодо об'єктів промислової власності у 2008 р.

Для забезпечення належного рівня офіційних публікацій, удосконалення структури та форми офіційних видань, а також підви-

Таблиця 4.1. Кількість публікацій щодо об'єктів промислової власності у 2008 р.

Вид публікації	Кількість публікацій
Заявки на винаходи, які прийняті до розгляду	6017
Патенти України на винаходи	3894
Патенти України на корисні моделі	9282
Патенти України на промислові зразки	2503
Свідоцтва України на знаки для товарів і послуг	15347
Знаки, визнані добре відомими в Україні	12
Заявки на реєстрацію кваліфікованих зазначень походження товарів та/або права на використання кваліфікованих зазначень походження товарів, які прийняті до розгляду	5
Реєстрація кваліфікованих зазначень походження товарів	3
Реєстрація права на використання зареєстрованих кваліфікованих зазначень походження товарів	3
Знаки, зареєстровані відповідно до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків та/або Протоколу до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків, яким надана охорона в Україні	9706
Топографії інтегральних мікросхем	2

щення якості інформування громадськості щодо об'єктів промислової власності, які охороняються на території України, у звітному році розроблено проект Положення про офіційні видання Держдепартаменту, в якому наведено номенклатуру офіційних видань і детальний опис структури кожного з них, форми і змісту подання відомостей.

Удосконалення структури та форми офіційних видань забезпечить належну якість національної патентної документації, в тому числі патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях інформації, призначених для міжнародного обміну патентною документацією: офіційного бюлетеня «Промислова власність» на CD-ROM та національного CD-ROM «Винаходи в Україні».

У табл. 4.2 наведено дані про розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях у 2008 р.

Патентно-інформаційна діяльність в Україні ґрунтується на сучасних світових тенденціях у галузі патентної інформації та документації. Подальшому поглибленню її гармонізації із сучасною політикою світового співтовариства сприяє активна участь фахівців Держдепартаменту та ДП УІПВ у роботах, що

здійснюються в рамках діяльності Робочої групи зі стандартів та документації (РГСД) Постійного комітету ВОІВ з інформаційних технологій (ПКІТ). Зокрема, у звітному році підготовлено та надіслано до Міжнародного Бюро ВОІВ відомості стосовно:

- практики надання посилок національним патентним відомством;
- практики застосування національним патентним відомством кодів, призначених для внутрішніх потреб або індивідуального використання з наданням зразків перших сторінок для кожного виду патентного документа, що публікується в Україні.

Ці відомості у подальшому враховуватимуться при оновленні інформації, представленій у Частині 7 Довідника ВОІВ з інформації та документації у сфері промислової власності (WIPO Handbook).

Згідно з відповідними циркулярами Постійного комітету ВОІВ з інформаційних технологій для ВОІВ підготовлено Річні технічні звіти Держдепартаменту з патентно-інформаційної діяльності, інформаційної діяльності в галузі промислових зразків та знаків для товарів і послуг за 2007 р. українською та англійською мовами.

Таблиця 4.2. Розповсюдження національних патентно-інформаційних продуктів на оптичних носіях інформації у 2008 р.

Патентно-інформаційний продукт	Безоплатна розсилка		Платна розсилка	Разом
	Організації України	Відомства або організації з інтелектуальної власності		
Річні комплекти				
CD-ROM «Офіційний бюлетень «Промислова власність»»	45	48	15	108
CD-ROM «Винаходи в Україні»	33	21	17	71
CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг»	1	1	26	28
Ретроспективні акумулятивні диски				
DVD «Знаки для товарів і послуг, які зареєстровані в Україні» (за період 1993–2008 рр.)	–	–	7	7
DVD «Промислові зразки, зареєстровані в Україні» (за період 1993–2008 рр.)	–	–	5	5

З метою актуалізації методичних і практичних посібників, виданих Держдепартаментом у 2007 р., на початку 2008 р. вийшло друком 2-ге видання посібника «Патентна документація України», доповнене та актуалізоване з урахуванням змін, що сталися у нормативно-правовій базі стосовно промислової власності протягом двох років після публікації першого видання посібника.

У рамках міжнародного співробітництва з ВОІВ, згідно з контрактами, укладеними між ВОІВ та ДП УІПВ, продовжено роботи з пере-

Під час наради у Держдепартаменті інтелектуальної власності

кладу, редагування та видання книг ВОІВ для дітей із серії «Навчайся у минулого, створи майбутнє»: перекладено та відредаговано брошуру «Мистецтво і авторське право», накладом 2 тис. примірників видано раніше перекладену брошуру «Винаходи і патенти». Згідно з укладеним контрактом 10 примірників цієї брошури надіслано до ВОІВ.

Здійснювався постійний моніторинг розділів веб-сайту ДП УІПВ та веб-сайту (з серпня – веб-порталу) Держдепартаменту, присвячених питанням патентної інформації, документації та стандартизації. Протягом 2008 р.:

- підготовлено для розміщення на веб-сайті ДП УІПВ та веб-порталі Держдепартаменту значний обсяг нових матеріалів, у т.ч. 13 інформаційних повідомлень з питань патентної інформації;

- на веб-сайті ДП УІПВ створено новий підрозділ «Користувачам патентної інформації» і підготовлено матеріали для нього;

- актуалізовано розділи стосовно офіційних публікацій та стандартів ВОІВ. За підсумками роботи чергових сесій РГСД ПКІТ ВОІВ систематично оновлювались відповідні відомості із наданням гіперпоси-

лань на офіційні тексти стандартів російською та англійською мовами, а також на тексти їх неофіційних перекладів українською мовою;

- актуалізовано розділ «Міжнародні класифікації об'єктів промислової власності».

Для інформування громадськості про хід виконання робіт з патентно-інформаційного забезпечення підготовлено і передано на публікацію в ЗМІ п'ять статей з питань патентної інформації, документації та стандартизації.

4.4. Впровадження інформаційних технологій у процеси діловодства за заявками на об'єкти промислової власності

Впровадження безпаперових технологій

Звітний рік став завершальним у виконанні Концепції комплексного впровадження нових інформаційних технологій та інтеграції автономних автоматизованих систем, прийнятої на період 2005–2008 рр. Всі заходи спрямовувалися на виконання головної ідеї Концепції – планового переходу від паперової до електронної (безпаперової) технології опрацювання сукупності документів та якнайповніше забезпечення вимог експертизи заявок на об'єкти права промислової власності (ОПВ).

Впровадження безпаперової технології в діловодство за заявками потребувало модернізації автоматизованих систем та перетворення всіх документів у електронний формат. З цією метою була підготовлена та задіяна система поточного сканування та оцифровки всіх вхідних документів і введення їх до центрального електронного архіву документів ДП УІПВ (ЦЕАД). При цьому було реалізовано формування форматуваних pdf-файлів бібліографічних та зображувальних даних до патентів на винаходи (корисні моделі).

Впровадження даної системи в закладі експертизи дало змогу оцифрувати в реальному часі матеріали вхідного потоку заявок, а також розпочати перетворення в електронний формат ретроспективного фонду заявок. Завдяки цьому впродовж 2008 р. до ЦЕАД було введено 700 тис. документів. Загалом на кінець року в ЦЕАД вже містилися понад 2 млн. електронних документів стосовно винаходів, корисних моделей, знаків для товарів і послуг та промислових зразків.

Перехід до безпаперової технології діловодства за заявками на ОПВ зумовив впровадження у звітний період цілої низки заходів з удосконалення, внесення змін в автоматизовані системи (АС) та розширення їх функціональності.

Зокрема, було забезпечено:

- інтеграцію ЦЕАД з АС «Винаходи», АС «Знаки для товарів і послуг» та АС «Промислові зразки» для завантаження електронних документів;

- інтеграцію ЦЕАД з єдиним інтегрованим пошуковим порталом ДП УІПВ для пошуку документів в ЦЕАД;

- розширення функціональних можливостей автоматизованої системи реєстрації матеріалів вхідного потоку заявок в частині здійснення процедур попереднього адресного повідомлення експертів про надходження від заявників вторинних документів стосовно конкретних заявок на ОПВ;

- модернізацію АС «Винаходи» в частині реструктуризації технологічної бази даних (БД) та перебудови архітектури системи для ведення державних реєстрів охоронних документів на ОПВ та діловодства стосовно ліцензійних договорів;

- впровадження технологічного електронного документообігу у відділенні забезпечення державної реєстрації;

- розробку інформаційно-технологічного процесу розгляду та експертизи заявок на винаходи, матеріали яких подано до закладу експертизи в електронному вигляді із застосуванням електронного цифрового підпису;

- інтеграцію системи підтримки прийняття рішень, пошукового порталу, ЦЕАД та активного інформаційного сховища патентних документів у структурі інтегрованого комплексу ДП УІПВ.

Впроваджені заходи з модернізації технологічних автоматизованих систем забезпечили експертам широкі перспективи пошуку та опрацювання електронних документів. З'явилась можливість одночасного оперативного доступу групи експертів до певних заявочних матеріалів. Суттєво зменшилася потреба використання документів на паперових носіях. Вперше стало можливим переміщення паперових справ щодо заявок на ОПВ із перевантаженого внутрішнього архіву документів ДП УІПВ до архівного сховища тривалого зберігання за межами будівлі ДП УІПВ.

Необхідність подальшого поступового планового переходу до безпаперової техно-

логії діловодства за заявками на ОПВ зумовила розробку нової концепції розвитку автоматизації та впровадження інформаційних технологій на період – 2009–2012 рр. Розробка основних положень цього документа завершена наприкінці звітного року.

Розвиток пошукових систем

Завдання вдосконалення механізмів пошукових систем зумовлювалося вимогами забезпечення їх високої продуктивності (швидкості пошуків) та адекватності пошукових систем. Ці вимоги однаковою мірою стосуються як технологічних систем, що використовуються у закладі експертизи в процесі проведення експертизи заявок на ОПВ, так і інтерактивних систем, котрі підключені до мережі Інтернет і використовуються широким загалом вітчизняних та іноземних користувачів.

На виконання цієї задачі у звітний період було визначено та започатковано комплекс робіт за такими напрямками:

- створення інтегрованої довідково-пошукової системи для АС «Знаки для товарів і послуг»;

- створення системи пошуку та розпізнавання зображень знаків та промислових зразків;

- удосконалення єдиного пошукового порталу ДП УІПВ для ефективного здійснення оперативного одночасного пошуку у множині джерел патентної та науково-технічної інформації;

- впровадження системи накопичення та пошукового механізму інформаційного фонду експертизи.

Результати виконання цього комплексу робіт забезпечили:

- розробку єдиної інтегрованої довідково-пошукової системи з реалізацією уніфікованого доступу до різномірних джерел інформації, які використовуються під час проведення експертизи заявок на знаки для товарів і послуг;

- впровадження у виробництво розробленого спеціалізованого програмного забезпечення для конвертації та первинного наповнення бази даних нормалізованими даними із різномірних інформаційних джерел та їх актуалізації;

- створення системи пошуку і розпізнавання зображень знаків для товарів і послуг, промислових зразків, гербів та ін., що використовуються у процесі експертизи. Ця система охоплює всю множину

зображень, включених як у національні, так і міжнародні бази даних;

- функціональну оптимізацію та інтеграцію єдиного інтегрованого пошукового порталу ДП УІПВ із технологічними системами закладу експертизи, його адаптацію до множини джерел патентної та науково-технічної інформації, в т.ч. національного фонду та патентних баз даних, доступних у мережі Інтернет.

Також з метою удосконалення та розширення пошукових можливостей технологічних систем закладу експертизи було здійснено:

- розширення функціональних можливостей повнотекстового пошукового механізму MS SQL Server 2005 для виконання повнотекстових пошуків у центральному електронному архіві документів українською мовою з урахуванням її морфології, слівформ та синонімів;
- розробку та впровадження системи повнотекстового пошуку у національному фонді заявок на винаходи і корисні моделі.

Розвиток інтерактивних баз даних та інформаційно-довідкових систем

Протягом звітного року впроваджено нові та удосконалено існуючі бази даних та інформаційно-довідкові системи (ІДС), призначені для доступу широкого кола користувачів через мережу Інтернет. Завдяки цьому станом на кінець року через веб-сайти Держдепартаменту та ДП УІПВ безкоштовно доступні для широкого загалу користувачів 12 баз даних та 13 інформаційно-довідкових систем. Зокрема, у другому півріччі 2008 р. задіяні нові та вдосконалені інформаційні джерела:

- БД «Перспективні винаходи в Україні»;
- спеціалізована БД «Винаходи (корисні моделі) в Україні» (тестова версія);
- ІДС «Українська версія Міжнародної патентної класифікації» 2008.04;
- ІДС «Міжнародна патентна класифікація. Дев'ята редакція (2009). Базовий рівень»;
- ІДС «Міжнародна класифікація промислових зразків (Локарнська класифікація). Дев'ята редакція».

Ці БД та ІДС удосконалювали з метою поліпшення експлуатаційних характеристик пошукових механізмів, зокрема, підвищення реактивності баз даних та забезпечення адекватності результатів пошуку на введені запити. Також значна увага приділялася удосконаленню інтерфейсної частини БД та ІДС.

Завдяки впровадженим рішенням вдалося істотно розширити функціональні можливості пошукових систем як у частині швидкості, так і коректності результатів пошуку. Пошуковий інтерфейс набув компактного вигляду та ознак універсальності, що суттєво спростило його розуміння та використання численними користувачами.

Інформаційні продукти на оптичних носіях

У 2008 р. здійснено заходи з удосконалення трьох інформаційних продуктів на оптичних носіях:

- національного CD-ROM «Зареєстровані в Україні знаки для товарів і послуг»;
- акумулятивного оптичного диска DVD «Знаки для товарів і послуг, зареєстровані в Україні»;
- офіційного бюлетеня «Промислова власність» на CD-ROM.

З метою представлення інформації про зареєстровані знаки для товарів і послуг в єдиному узгодженому форматі виконано роботи зі створення програмного комплексу їх автоматизованої підготовки та запису на оптичний диск DVD на основі авторського інструментарію MIMOZA. Для забезпечення стандартної сумісності програмного комплексу та підтримки функції експорту бібліографічних даних у формат XML розроблено програмні модулі та інтерфейс до автоматизованої системи «Знаки для товарів та послуг».

Комплекс має гнучку систему конфігурації, що дозволяє випускати продукти на замовлення як у розрізі обраного часового інтервалу, так і в обсязі замовлених даних.

Удосконалення існуючої версії офіційного бюлетеня «Промислова власність» на CD-ROM

дає змогу перейти до випуску його версії на DVD в обсязі акумулятивного диска і в такий спосіб істотно підвищити зручність його використання.

4.5. Інтернет-ресурси державної системи правової охорони інтелектуальної власності

Державна система правової охорони інтелектуальної власності в Україні представлена у мережі Інтернет ресурсами: www.sdip.gov.ua, www.ukrpatent.org, www.ip-centr.kiev.ua, www.uacrr.kiev.ua, www.iipl.ukrpatent.org, www.intelvlas.com.ua, www.fabri-kaidei.kiev.ua. Найпотужнішим серед них є офіційний веб-ресурс Департаменту (www.sdip.gov.ua). У 2008 р. проведено роботу з його реорганізації та вдосконалення, результатом якої стало створення, інформаційне наповнення та розміщення в мережі Інтернет нового інформаційного продукту – офіційного веб-порталу Департаменту. Він діє з другої половини звітного року за тією ж веб-адресою, що і попередній.

Веб-портал створено з використанням новітніх веб-технологій, з впровадженням потужного пошукового модуля та міні-сайтів організацій державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. На його сторінках актуалізовано понад 500 інформаційних матеріалів, створено ряд рубрик, корисних як для співробітників системи, так і для заявників та зацікавлених осіб.

Головне меню веб-порталу суттєво змінене порівняно з попереднім і складається з понад як 40 підрозділів. Це нормативно-правова база, інформація про діяльність Департаменту, плани та звіти, тематичні рубрики для ЗМІ, мультимедійні матеріали, інформація про об'єкти промислової власності, авторського права та суміжних прав, форми заяв офіційних документів, бази даних та інформаційно-довідкові системи тощо. Створено блок «Спілкування»: в ньому, як і раніше, задіяна рубрика «Електронні приймальні керівництва Департаменту», в якій за час існування веб-порталу опубліковано понад 30 відповідей на запитання його користувачів. Також впроваджено нові модулі: авторизація, форум, блоги, флеш-схема «Інтелектуальна власність – компоненти взаємодії» тощо.

Інформаційні вкладки (міні-сайти) є новим сервісом, який має знайомити користувачів веб-порталу з відомостями про організації державної системи правової охорони інтелектуальної власності без відвідування веб-ресурсу кожної з них: діяльність, керівництво, структура, контактна інформація.

З моменту введення офіційного веб-порталу Департаменту на його сторінках розміщено понад 400 нових інформаційних матеріалів, поповнено інформаційно-правову базу, розділ інформаційних ресурсів, розміщено нові мультимедійні матеріали, внесено необхідні зміни та доповнення. Щоденно оновлюється стрічка новин. Задіяні дві версії: українською та англійською мовами.

Відвідуваність веб-порталу в середньому становить понад 7 тис. користувачів щомісяця; за час існування веб-порталу в мережі Інтернет його сторінки переглянули понад 36 тис. користувачів.

У листопаді звітного року в мережі Інтернет оновлено ще один інформаційний ресурс – офіційний веб-сайт Державного підприємства «Українське агентство з авторських та суміжних прав» www.uacrr.kiev.ua. Окрім нового дизайну, він відрізняється сучасним програмним забезпеченням та зручною системою розміщення інформації. Сайт має дев'ять основних рубрик, більшість з них – логічні підрубрики, що дозволяє швидко знайти потрібні матеріали. Крім цього, в оновленому варіанті сайту користувачам пропонуються кілька нововведень, а саме структуровані та взаємопов'язані бази даних авторів, які довірили права ДП УААСП, та їх творів. У рубриці «Юридичні справи» подано підрубрику «Питання та відповіді», в якій публікуються відповіді на запитання щодо авторського права.

Веб-сайт Державного підприємства «Український інститут промислової власності» (Укрпатент) – www.ukrpatent.org – у 2008 р. також змінено та оновлено. Зокрема, структуровано та актуалізовано розділ «Бази даних та інформаційно-довідкові системи», створено нові розділи головного меню; модернізовано програмне забезпечення, що позитивно вплинуло на швидкість наповнення та завантаження сторінок сайту; удосконалено модулі пошуку та архіву новин.

5 Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності

Форум з питань інтелектуальної власності для суддів

5.1. Вступ до Світової організації торгівлі

25 січня 2008 р. в м. Женеві (Швейцарія) відбулося 17-те офіційне засідання Робочої групи з вступу України до СОТ, на якому було затверджено звіт Робочої групи, а 5 лютого цього ж року підписано Протокол про приєднання України до Марракеської угоди про створення Світової організації торгівлі. 10 квітня 2008 р. Верховна Рада України ратифікувала Протокол.

З 16 травня 2008 р. Україна є повноправним членом Світової організації торгівлі та має можливість впливати на всі процеси, що відбуваються в рамках цієї організації. Членами СОТ нині є 153 країни.

Для забезпечення вступу України до СОТ Держдепартамент здійснив значну роботу з розробки та ухвалення нормативно-правових актів, метою яких є приведення національного законодавства у сфері правової охорони інтелектуальної власності у відповідність до норм та вимог угод СОТ. Держдепартамент брав активну участь в опрацюванні звіту Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до СОТ, формальних та неформальних засіданнях Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до СОТ, в

ряді раундів двосторонніх переговорів з доступу до ринків товарів та послуг з делегаціями США, ЄС та інших іноземних держав. Держдепартамент, у межах компетенції, також сприяв узгодженню проблемних питань переговорного процесу з країнами-членами СОТ.

З метою забезпечення ефективного відстоювання та захисту національних інтересів України 26.08.2008 р. ухвалено Указ Президента України № 767/2008, яким утворено делегацію України для участі в переговорах у рамках Світової організації торгівлі, до складу якої увійшов голова Держдепартаменту Микола Васильович Паладій.

В рамках членства України у СОТ вона виконує свої зобов'язання відповідно до статті 63.2 Угоди ТРІПС щодо підготовки та направлення нотифікацій стосовно актів законодавства, які є чинними та стосуються предмету Угоди ТРІПС, інших законів і правил та інформації про стан і практику застосування національного законодавства у сфері інтелектуальної власності. Відповідні нотифікації України розміщені на сайті СОТ www.wto.org.

5.2. Інтеграція до Європейського Союзу

Протягом року Держдепартамент здійснив низку заходів, спрямованих на інтеграцію до ЄС, належне виконання Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, Плану дій Україна – ЄС. Продовжувалося співробітництво Держдепартаменту з ЄС у сфері інтелектуальної власності в рамках Діалогу з питань захисту прав інтелектуальної власності між Європейською Комісією та Україною, Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС, підкомітету № 1 «Торгівля та інвестиції» та підкомітету № 3 «Політика у сфері підприємств, конкуренція, співробітництво в регуляторній сфері».

Чергові засідання підкомітетів № 1 і № 3, на яких розглядалися питання захисту прав інтелектуальної власності, внутрішніх аспектів та регуляторних питань права інтелектуальної власності, відбулися у квітні 2008 р. в м. Брюссель (Королівство Бельгія).

У квітні звітного року в м. Києві відбулося чергове засідання Робочої групи з питань поліпшення захисту прав інтелектуальної власності в Україні в рамках Діалогу з питань захисту прав інтелектуальної власності між Європейською Комісією та Україною. На засіданні розглядалися питання щодо розвитку законодавства у сфері інтелектуальної власності в Україні; виплати авторської винагороди з боку суб'єктів мовлення; використання голографічних марок та публічного виконання; боротьби з підробками та піратством; знищення контрафактної продукції тощо. За результатами засідання представники Європейської Комісії відзначили суттєві позитивні зрушення України у напрямку вдосконалення системи захисту прав інтелектуальної власності та висловили своє задоволення як рівнем усвідомлення українською стороною важливості співробітництва, так і здійсненням відповідних заходів на практиці.

В рамках співробітництва з Представництвом Європейської Комісії в Україні в березні 2008 р. Держдепартамент брав участь у «круглому столі» з питань використання голографічних марок та публічного виконання; у липні звітного року – у «круглому столі» з питань піратства у сфері публічного виконання та сплати роялті державними телерадіокомпаніями.

У 2008 р. також відбулось офіційне відкриття переговорного процесу зі створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом. Невід'ємною умовою цього є приведення українського законодавства, зокрема, у сфері правової охорони інтелектуальної власності, у відповідність до норм та положень ЄС. Водночас майбутня зона вільної торгівлі має базуватися на домовленостях, досягнутих у рамках багатостороннього переговорного процесу, а також результатах двосторонніх переговорів з ЄС щодо вступу України до СОТ.

Одним з проблемних питань співробітництва між Україною та ЄС є питання взаємного визнання географічних зазначень.

У січні та квітні 2008 р. в м. Києві Міністерство економіки України разом з Генеральним директором Європейської комісії «Сільське господарство та розвиток сільської місцевості» провело вступні семінари «Захист геогра-

фічних зазначень в Європейському Союзі: правила, політика та практика», у яких брали участь фахівці зацікавлених міністерств та відомств і представники Держдепартаменту.

Для врегулювання цього питання Держдепартамент брав активну участь у дослідницьких зустрічах стосовно захисту географічних зазначень між Україною та ЄС, на яких також були присутні представники Європейської Комісії, Міністерства економіки України, Міністерства аграрної політики, Державного комітету харчової промисловості, Міністерства закордонних справ та Міністерства юстиції України. На зустрічах європейська сторона надала детальну інформацію про стан законодавства Європейського Союзу у сфері захисту географічних зазначень та правил походження товарів, приділивши особливу увагу сектору виробництва вина та спиртних напоїв. Українська сторона, своєю чергою, поінформувала про стан справ у законодавстві України у сфері захисту географічних зазначень. Обговорювався можливий статус переговорного процесу щодо майбутньої угоди про захист географічних зазначень, зокрема, відзначалося, що переговори про взаємний захист географічних зазначень мають бути інтегрованою частиною переговорного процесу стосовно зони вільної торгівлі між Україною та ЄС.

У 2008 р. Держдепартамент брав активну участь у ряді раундів переговорів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Проект угоди про створення зони вільної торгівлі містить окремий розділ «Інтелектуальна власність». У ході офіційного переговорного процесу про створення зони вільної торгівлі Держдепартамент бере участь у формулюванні спільної позиції щодо взаємного захисту географічних зазначень з урахуванням національних інтересів України на основі відповідних переваг та потенційних загроз.

5.3. Співробітництво із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності

Протягом звітного року Держдепартамент здійснив ряд заходів для активізації співробітництва з Всесвітньою організацією інтелектуальної власності для вдосконалення національної системи інтелектуальної власності. Представники України як держави-члена ВОІВ брали активну участь у визначенні її політики, стратегічних цілей, а також у розробці та вдосконаленні міжнародного законодавства у сфері інтелектуальної власності. Така позиція української

сторони сприяє зміцненню позитивного іміджу нашої країни на міжнародній арені.

Зокрема, українська делегація у травні 2008 р. була учасницею засідання Координаційного комітету VOIB, на якому голосували за нового Генерального директора VOIB. З мінімальною перевагою переміг австралієць Франсіс Гаррі. Вже у вересні звітного року представники Держдепартаменту зустрілися з ним та обговорили шляхи інтенсифікації співробітництва з VOIB. Новообраний Генеральний директор підтримав позицію української сторони щодо поновлення активного діалогу між VOIB та Україною для повнішого задоволення потреб саме нашої країни в питаннях розвитку системи інтелектуальної власності. Представники Держдепартаменту забезпечили себе підтримкою Генерального директора VOIB у реалізації спільних програм та проектів на наступний рік.

У рамках співробітництва з цією впливовою міжнародною організацією у 2008 р. багато зусиль спрямовувалося на ініціювання та реалізацію програм і заходів для більш повного задоволення правовласників, користувачів та широкого кола осіб, які цікавляться питаннями інтелектуальної власності.

Одним із важливих кроків у минулому році було здійснення необхідних заходів з підписання Програми співробітництва в рамках Договору про патентну кооперацію (РСТ), метою якої є спрощення та прискорення доступу користувачів до технічної та патентної інформації, а також удосконалення системи правової охорони винаходів в Україні.

Проводилася активна робота з приєднання України до ряду міжнародних договорів, адміністративні функції яких виконує VOIB, зокрема, Локарнської угоди про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків, Страсбурзької угоди про Міжнародну патентну класифікацію, Віденської угоди про міжнародну класифікацію зображувальних елементів торговельних марок, Сінгапурського договору про право з торговельних марок. На сьогодні всі ці угоди перебувають на кінцевих етапах приєднання.

У 2008 р. VOIB ініціювала програму з трансферу технологій. Держдепартамент залучив до реалізації проекту інститути та організації, які розробляють інновації та поширюють технології. Кінцевою метою даного проекту є розробка практичного інструментарію для країн-учасниць програми з метою підвищення рівня та ефективності трансферу технологій у цих країнах. Презентація згаданого посібника відбудеться на спільному семінарі.

Під час зустрічі з представником VOIB паном Конголо

Держдепартамент спільно з Академією VOIB ініціював проведення літньої школи з інтелектуальної власності із залученням студентів з усього світу, а також викладачів – як українських, так і міжнародних експертів. Це сприятиме підвищенню позитивного міжнародного іміджу України, а також популяризації інтелектуальної власності серед студентів та молодих спеціалістів.

Робочою групою Держдепартаменту спільно з VOIB проведено комплексне дослідження впливу на економіку України виробництва, що базуються на використанні об'єктів авторського права і суміжних прав. Таке дослідження в Україні проводилося вперше і дало змогу оцінити важливість авторського права і суміжних прав для національної економіки.

Важливим невирішеним питанням залишається представництво України у Секретаріаті VOIB для забезпечення рівномірності представленості держав-членів у Міжнародному Бюро з дотриманням географічного критерію.

5.4. Співробітництво з Європейським патентним відомством

У минулому році значно активізувалося співробітництво Держдепартаменту з Європейським патентним відомством. За ініціативою наших колег з Європейського патентного відомства Україна у 2008 р. перейшла на новий рівень співробітництва з ЄПВ, відповідно до якого наша країна розглядається як потенційний член ЄПВ. У жовтні звітного року під час візиту до України директора з питань міжнародного співробітництва ЄПВ пана Жерара Жіру підписано Програму співробітництва між Держдепартаментом та ЄПВ на 2008–2010 рр.

Програма окреслює напрямки співробітництва двох відомств у сфері промислової власності на наступні 2 роки, зокрема, заплановані такі заходи: проведення аналізу українського законодавства у сфері промислової власності за участю провідних європейських експертів, навчання експертів ДП «Український інститут промислової власності», розвиток медіації у сфері інтелектуальної власності, проведення спільних форумів та семінарів з актуальних питань, започаткування співробітництва Державного інституту інтелектуальної власності та Патентної академії ЄПВ у сфері навчання фахівців з питань інтелектуальної власності. Крім того, враховуючи, що наші європейські партнери розглядають Україну як потенційного члена ЄПВ, Програма співробітництва передбачає ознайомлення з досвідом нових країн-членів ЄПВ, зокрема, щодо вимог, наслідків та переваг членства в цій організації.

Представники ЄПВ також запропонували українській стороні на постійній основі брати участь в якості спостерігачів в засіданнях Адміністративної Ради ЄПВ, під час яких приймаються найважливіші рішення щодо діяльності ЄПВ.

На виконання Програми співробітництва між Держдепартаментом та ЄПВ українська делегація брала участь у міжнародному Форумі з питань промислової власності, який проводив Генеральний директорат Європейської Комісії з питань розширення у штаб-квартирі ЄПВ у м. Мюнхені (Федеративна Республіка Німеччина) 28–29 жовтня 2008 р.

Зазначений захід був організований з метою:

- ознайомлення країн, на які поширюється європейська політика сусідства, з політикою Європейського Союзу у сфері промислової власності;
- обміну найкращим досвідом з питань патентування між державами-членами ЄС та країнами, що є сусідами ЄС;

- налагодження співробітництва між відомствами з питань інтелектуальної власності країн-сусідів ЄС, держав-членів ЄС та Європейським патентним відомством.

У семінарі брали участь керівники відомств з питань інтелектуальної власності, які виступили із презентаціями державних систем правової охорони промислової власності. В рамках презентацій розглядалися перспективи та стратегічні напрямки розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

В рамках візиту української делегації до штаб-квартири ЄПВ відбулася зустріч з представниками Директорату з питань європейської інтеграції ЄПВ, під час якої визначено стратегічні напрямки співробітництва ЄПВ та Держдепартаменту у сфері промислової власності, зокрема, досягнуто домовленості стосовно реалізації ряду заходів, спрямованих на запровадження в Україні електронної системи подачі заявок на об'єкти промислової власності; проведення низки тренінгів для експертів ДП «Український інститут промислової власності»; налагодження співпраці Державного інституту інтелектуальної власності з Патентною академією ЄПВ, а також кількома європейськими університетами з метою створення національного освітянського центру у сфері інтелектуальної власності; налагодження співпраці України та кількох європейських держав, які нещодавно стали членами ЄПВ, з метою ознайомлення із перевагами та економічними наслідками вступу до ЄПВ.

Протягом року ЄПВ традиційно запрошувало українських фахівців до участі у навчальних семінарах та програмах з різноманітних питань інтелектуальної власності. Під час таких заходів фахівці Держдепартаменту та експерти ДП «Український інститут промислової власності» знайомляться з європейським досвідом роботи та сучасними тенденціями у сфері інтелектуальної власності, що є дуже важливим з погляду забезпечення ефективного функціонування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, зокрема, якості проведення експертизи заявок на об'єкти промислової власності.

5.5. Співробітництво з країнами СНД

Україна як учасниця СНД виконує свої зобов'язання щодо ряду багатосторонніх угод з країнами-членами СНД.

У рамках здійснення багатостороннього співробітництва з країнами СНД у сфері

захисту прав інтелектуальної власності, з метою виконання зобов'язань у рамках Угоди про співробітництво з припинення правопорушень у сфері інтелектуальної власності, представники Держдепартаменту протягом 2008 р. брали участь у засіданнях Спільної робочої комісії держав-учасниць Угоди (далі – Комісія).

25–26 березня 2008 р. у м. Мінську (Республіка Білорусь) відбулось 16-те засідання Комісії, на якому обговорювався цілий ряд актуальних питань, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності держав-учасниць Угоди. Результатом участі представників Держдепартаменту у роботі Комісії стало, зокрема, опрацювання проекту Угоди з організації міждержавного обміну інформацією й формування національних баз даних авторського права і суміжних прав та проекту Угоди про правовий режим позначень, які використовувалися на території держав-учасниць СНД до дати створення СНД.

Питання щодо проекту Угоди про правовий режим позначень, які використовувалися на території держав-учасниць СНД до дати створення СНД, неодноразово розглядалося на міжвідомчих нарадах, що дало можливість сформувати єдину позицію від України, а також під час спільного засідання Комісії та Міждержавної Ради з питань охорони промислової власності (МДР ОПВ). Остаточне рішення щодо проекту цієї Угоди було винесено на 17-му засіданні Комісії, яке відбулося 18–19 листопада 2008 р. у м. Кишиневі (Республіка Молдова). За результатами обговорення проекту Угоди було винесено рішення щодо недоцільності підписання Угоди та пошуку шляхів врегулювання даного питання на двосторонній основі. Це рішення підтримали повноважні представники Республіки Молдова, Республіки Вірменія, Киргизької Республіки, Російської Федерації та України.

На 17-му засіданні Комісії повноважні представники держав-членів СНД у Комісії обговорили шляхи припинення порушень прав інтелектуальної власності в глобальній мережі Інтернет, а також проект Угоди про співробітництво з організації міждержавного обміну інформацією та формування національних баз даних авторського права й суміжних прав.

Представники Держдепартаменту постійно беруть участь у засіданнях МДР ОПВ. 3–4 червня у м. Астана (Республіка Казахстан) відбулося спільне засідання МДР ОПВ та Комісії.

Основним питанням, що розглядалося на спільному засіданні МДР ОПВ та Комісії, було питання щодо концепції створення Міждержавної ради з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності та узгодження пакета нормативних документів (проекту угоди «Про заходи щодо правової охорони і захисту інтелектуальної власності та створення Міждержавної ради з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності», положення «Про Міждержавну раду з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності», проекту протоколу «Про наміри щодо створення Міждержавної ради з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності»).

Концепція Міждержавної ради з питань правової охорони і захисту інтелектуальної власності передбачає об'єднання функцій МДР ОПВ та Комісії і розширення сфери діяльності на галузь авторського права і суміжних прав.

Під час зазначених засідань розглядалися питання щодо створення Міждержавного реєстру назв місць походження товарів держав-учасниць МДР ОПВ країн СНД, розвитку винахідництва та сприяння малому і середньому інноваційному бізнесу з використанням механізмів правової охорони та захисту інтелектуальної власності; підсумків роботи Проекту регіонального патентно-інформаційного продукту країн СНД на CD-ROM.

5.6. Двостороннє співробітництво

У 2008 р. однією зі складових діяльності Держдепартаменту була ефективна реалізація двостороннього співробітництва України з іноземними державами у сфері правової охорони інтелектуальної власності. Договірною-правовою базою такого співро-

Під час зустрічі з керівництвом Держдепартаменту, (зліва направо): Крістіан Ярнелл – дипломат економічного відділу Посольства США в Україні, Валентина Сиза – асистент економічного відділу Посольства США в Україні, Браян Маркус – дипломат відділу з питань співробітництва з Україною Державного департаменту США

бітництва є міжнародні двосторонні та багатосторонні угоди, укладені між Україною та іноземними державами на міждержавному, міжурядовому та міжвідомчому рівнях.

26 червня 2008 р. набула чинності Угода між Кабінетом Міністрів України (КМУ) та Урядом Російської Федерації «Про взаємну охорону прав на результати інтелектуальної діяльності, що використовуються та отримані в ході двостороннього військово-технічного співробітництва», підписана 22 грудня 2006 р.

У 2008 р. Держдепартамент брав участь в опрацюванні та погодженні:

- проекту Протоколу між КМУ та Урядом Азербайджанської Республіки про військово-технічне співробітництво;
- проекту постанови КМУ «Про затвердження Угоди між КМУ та Урядом Алжирської Народної Демократичної Республіки про співробітництво у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях»;
- проекту Рамкової Угоди між КМУ та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво у сфері дослідження і використання космічного простору в мирних цілях;
- проекту Угоди між урядами держав-членів ГУАМ з окремих питань захисту прав інтелектуальної власності;
- проекту Угоди між КМУ та Урядом Республіки Індія про співробітництво в оборонній галузі;
- проекту Угоди між КМУ та Урядом Великої Соціалістичної Народної Лівійської Арабської Джамагірії про військово-технічне співробітництво;
- проекту Угоди між КМУ та Урядом Республіки Сербія про співробітництво у сфері інтелектуальної власності;
- проекту Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Ангола про співробітництво у сфері оборони;
- проекту Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Сінгапур;
- проекту Угоди про вільну торгівлю між Україною та Республікою Сербія.

Крім цього, представники Держдепартаменту постійно беруть участь у робочих зустрічах, нарадах та інших заходах, що стосуються узгодження та обговорення текстів проектів міждержавних угод, окремі положення яких безпосередньо відносяться до компетенції Держдепартаменту. З метою узгодження тексту проекту Угоди між КМУ та

Урядом Республіки Індія про співробітництво у сфері оборони 22 травня та 17 липня 2008 р. проходили узгоджувальні наради за участю представників різних міністерств, у тому числі Держдепартаменту. Крім того, відбулася узгоджувальна нарада експертів щодо погодження проекту Угоди між державами-членами Організації за демократію та економічний розвиток – ГУАМ з окремих питань захисту прав інтелектуальної власності.

Проведено ряд засідань українських частин у рамках різних міжурядових комісій, зокрема, української частини міжурядової українсько-грузинської комісії з питань військово-технічного співробітництва (ВТС), української частини спільної українсько-казахської комісії з питань ВТС, спільної українсько-корейської комісії зі співробітництва у сфері оборонної промисловості та матеріально-технічного забезпечення, української частини українсько-угорської спільної комісії з питань ВТС.

У звітному році продовжувалося активне співробітництво Держдепартаменту зі Сполученими Штатами Америки. Відбулися два чергові засідання українсько-американської Групи співпраці з питань забезпечення виконання законодавства у сфері інтелектуальної власності, під час яких обговорювалися проблемні питання щодо захисту об'єктів авторського права та суміжних прав при їх розповсюдженні на DVD та CD дисках, публічному сповіщенні, публічному виконанні та при використанні програмного забезпечення, а також питання, пов'язані з патентуванням лікарських засобів, пестицидів та інших хімічних засобів захисту рослин.

Ефективність діяльності Уряду України у сфері боротьби з порушеннями прав інтелектуальної власності була відзначена Урядом США, який навесні 2008 р. прийняв рішення перенести Україну в рамках списку «Special 301» з «Переліку країн пріоритетного спостереження» (Priority Watch List) до «Переліку країн, які потребують спостереження» (Watch List), до якого входять, зокрема, Канада, Греція, Італія, Іспанія, Норвегія, Польща та інші країни. Все це засвідчує, що Уряд України досяг значних успіхів та суттєвого прогресу у боротьбі з правопорушеннями у сфері інтелектуальної власності.

6 Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності. Стимулювання творчої діяльності

Ректор ІІВП В.Пархоменко

6.1. Підготовка та підвищення кваліфікації фахівців

У рамках реформування системи освіти в Україні у 2008 р. Державний департамент інтелектуальної власності у межах своєї компетенції продовжував розвивати та вдосконалювати систему підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності. Важливою віхою цієї діяльності стало завершення комплексу робіт з перетворення Інституту інтелектуальної власності і права у Державний інститут інтелектуальної власності (далі – Інститут) – спеціалізований вищий навчальний заклад, що є складовою Державної системи правової охорони інтелектуальної власності.

У 2008 р. Інститут започаткував підготовку магістрів за спеціальностями 8.000012 «Консолідована інформація» та 8.000014 «Управління інноваційною діяльністю».

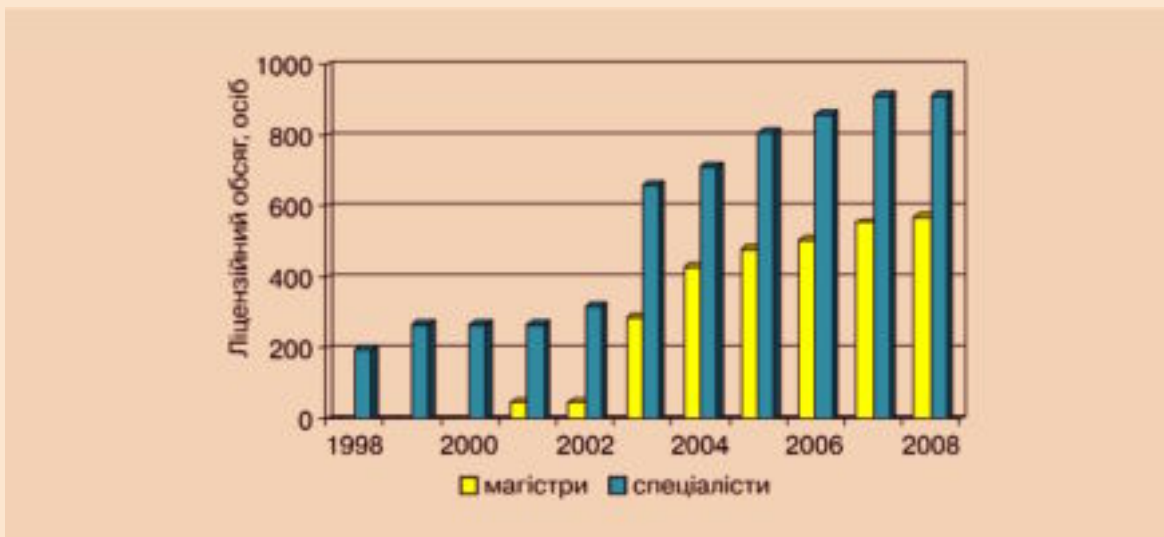
У звітному періоді підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів спеціаліста і магістра за спеціальністю 7.000002, 8.000002 «Інтелектуальна власність» здійснювали 16 вищих навчальних закладів країни. Її загальний ліцензійний обсяг, станом на 01.10.2008 р., становив 1480 осіб, у тому числі на підготовку (перепідготовку) 910 осіб освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста та 570 осіб – магістра. Динаміка ліцензійного обсягу підготовки фахівців у сфері інтелектуальної власності у 1998–2008 рр. наведена на рис. 6.1.

Загалом у 2008 р. в Україні завершили відповідний курс навчання 446 осіб, з яких освітньо-кваліфікаційний рівень магістра здобули 192 особи, спеціаліста – 254 особи, у тому числі в Інституті підготовлено 152 фахівця з питань інтелектуальної власності – 48 магістрів і 104 спеціаліста. Дипломи з відзнакою отримали 35 випускників Інституту – державних службовців, фахівців державної системи правової охорони інтелектуальної власності, патентно-юридичних фірм та агентств, підприємств тощо.

Зважаючи на те, що недостатній рівень захисту прав інтелектуальної власності в Україні багато в чому пояснюється нестачею кваліфікованих фахівців з цих питань, Інститут разом із Держдепартаментом приділяють пильну увагу підготовці кадрів для інших органів державного управління – МВС, СБУ, Державної митної служби України та судів. У 2008 р. частка цієї категорії студентів становила 30 % від їх загальної чисельності (189 осіб) (рис. 6.2).

У системі безперервної освіти у сфері інтелектуальної власності з метою опрацювання технології дистанційного навчання з питань інтелектуальної власності та поширення базових знань з охорони та використання прав інтелектуальної власності

Рис. 6.1. Динаміка ліцензійного обсягу підготовки магістрів і спеціалістів в Україні у 1998–2008 рр.

Інститут, за підтримки Держдепартаменту, у 2008 р. завершив розробку дистанційних навчальних модулів з різних аспектів інтелектуальної власності з використанням досвіду Академії Всесвітньої організації інтелектуальної власності (Академія ВОІВ). Загалом у звітному році кваліфікацію у сфері інтелектуальної власності за такою формою навчання підвищили 14 студентів вищих навчальних закладів.

Крім того, у 2008 р. в Інституті за різними формами навчання (конференції, семінари, курси підвищення кваліфікації тощо) підвищили кваліфікацію близько 700 осіб – державних службовців, науково-педагогічних працівників, фахівців підприємств та організацій.

Разом з діяльністю, пов'язаною із підвищенням кваліфікації та розвитком людських ресурсів у сфері інтелектуальної власності, Інститут продовжував професійну підготовку у сфері інтелектуальної власності. Зокрема, у минулому році підготовлено 22 кандидати у представники у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) та 10 професійних оцінювачів прав інтелектуальної власності.

Атестаційна комісія Держдепартаменту у 2008 р. атестувала 22 кандидати у представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Загальна кількість зареєстрованих патентних повірених в Україні станом на 1 січня 2009 р. становить 339 осіб, які надають послуги у сфері

охорони прав інтелектуальної власності в 35 містах України.

З метою науково-методичного забезпечення навчального процесу відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти «Підготовка спеціаліста за спеціальністю специфічних категорій 7.000002 «Інтелектуальна власність», кваліфікація 2419.2 «Професіонал з інтелектуальної власності» Центр оперативної поліграфії Інституту протягом 2008 р. видав 20 найменувань науково-методичних матеріалів (конспектів лекцій, навчальних посібників, підручників тощо) загальним накладом близько 3250 примірників.

6.2. Науково-практичні конференції та семінари

Ефективним засобом обміну досвідом та актуальною інформацією у сфері охорони інтелектуальної власності є проведення конференцій, науково-практичних семінарів, «круглих столів», нарад тощо.

У 2008 р. Держдепартамент організував і провів 6 конференцій, з них 3 міжнародні, та 26 семінарів, у тому числі 2 регіональні, з актуальних питань, пов'язаних з набуттям охорони, використанням і захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності, зокрема:

18–22 лютого у м. Свалява Закарпатської обл. відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми охорони інтелектуальної власності»,

Рис. 6.2. Склад осіб, зарахованих до Державного інституту інтелектуальної власності у 2008 р.

організована Держдепартаментом спільно з ВОІВ та ЄПВ. У її роботі брали участь представники ВОІВ, ЄПВ, Представництва Європейської комісії в Україні, Посольства США в Україні, Патентного відомства Республіки Болгарія, Державної адміністрації Закарпатської обл., Вищого господарського суду України, Окружного адміністративного суду м. Києва, судді Печерського і Солом'янського районних судів м. Києва. Тематика конференції була присвячена питанням правомірного розпорядження правами інтелектуальної власності, правової охорони комерційних найменувань у контексті міжнародних подій – чемпіонату Європи 2012 р. з футболу, законодавчому забезпеченню і захисту прав інтелектуальної власності УЄФА; комерційним позначенням як способу індивідуалізації товарів на ринку; проблемам використання об'єктів авторського права та суміжних прав у сфері розважального та ресторанного бізнесу; медіації як інструменту позасудового врегулювання спорів у сфері інтелектуальної власності. Учасниками конференції були понад 100 осіб.

28 лютого – семінар «Особливості експертизи заявок на об'єкти промислової власності в Україні».

27–28 березня – навчальний семінар для працівників органів виконавчої влади та державних органів приватизації «Інтелектуальна власність в господарській діяльності підприємств, установ та організацій!».

24 квітня в рамках святкування Міжнародного дня інтелектуальної власності проведено науково-практичну конференцію «Стан та перспективи розвитку державної системи охорони інтелектуальної власності в Україні», а також відзначено 90-річчя системи правової охорони промислової власності в Україні.

14 травня – семінар «Про застосування постанови Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2007 року № 1148 «Про внесення змін до Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності»».

22 травня відбувся семінар на тему «Впровадження електронного подання матеріалів заявки на винаходи з застосуванням електронного підпису в Україні».

21–24 травня спільно з Інститутом організовано і проведено VIII Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Проблеми підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у сфері інтелектуальної власності», в якій брали участь близько 60 осіб з 18 регіонів України, представники 45 вищих навчальних закладів, галузевих академій наук, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України тощо. Під час роботи конференції відбулися два пленарні засідання та «круглий стіл» на тему «Навчальні плани та робочі програми спеціальності 7(8).000002 «Інтелектуальна власність» у світі Болонського процесу та вимог МОН».

5 червня – регіональний семінар з правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, комерціалізації, захисту прав та управління інтелектуальною власністю на підприємствах (в установах, організаціях) у м. Тернополі.

26 червня – семінар на тему «Актуальні питання ведення державного реєстру».

1–5 вересня в м. Ялта відбулася XIII Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», організована Держдепартаментом спільно з ВОІВ, ЄПВ, Радою Міністрів Автономної Республіки Крим та Федерацією роботодавців України.

У конференції брали участь 230 осіб, а саме: представники органів державної влади і управління, промислових підприємств, приватного сектора, науково-дослідних установ, вищих навчальних закладів, судової системи, засобів масової інформації, громадських організацій, правники та патентні повірені України, фахівці та менеджери з питань інтелектуальної власності України, національних відомств інтелектуальної власності Республіки Молдова, Німеччини, Республіки Польща, Російської Федерації, Республіки Казахстан, Румунії, США, Угорщини, з міжнародних організацій – ВОІВ, ЄПВ, Авторсько-правового союзу країн Центральної і Східної Європи (м. Будапешт).

У програмі конференції розглядалися такі важливі питання, як формування ринку інтелектуальної власності в Україні, розвиток нормативно-правової бази та вдосконалення роботи експертного органу, захист прав на об'єкти інтелектуальної власності і правомірне розпорядження ними. Особливу увагу було приділено торговельним маркам,

комерційним найменуванням, географічним зазначенням, об'єктам авторського права і суміжних прав. Для обміну досвідом та вироблення стратегії подальшого розвитку системи освіти у сфері інтелектуальної власності в рамках програми конференції Держдепартамент вперше запровадив окрему секцію «Підготовка та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інтелектуальної власності».

12–13 вересня в м. Маріуполі відбувся регіональний дискусійний науково-практичний семінар на тему «Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності: сучасний стан, досвід та проблеми».

17 вересня, на честь святкування Дня винахідника і раціоналізатора, проведено науково-практичну конференцію «Винахідницька і раціоналізаторська діяльність в Україні». В ній брали участь винахідники з усіх куточків нашої країни, державні діячі, представники громадськості і наукової еліти України. У рамках конференції проходила виставка-презентація досягнень вітчизняних винахідників і раціоналізаторів України із залученням молодих винахідників «Винаходи України». Кращі винахідники і раціоналізатори України були нагороджені Грамотами Держдепартаменту, дипломами та цінними подарунками.

30 вересня відбувся навчальний семінар «Технологічний аудит результатів науково-технічної діяльності».

15 жовтня проведено семінар «База даних та інформаційно-довідкові системи Укрпатенту. Засоби пошуку та перегляду інформації».

31 жовтня відбувся навчальний семінар на тему «Організація діяльності підрозділу з питань інтелектуальної власності вищих

Президія XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Ялта, вересень

навчальних закладів III–IV рівнів акредитації» для наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. По закінченні семінару учасники отримали іменні сертифікати.

15–19 грудня Держдепартамент за підтримки Виконавчого Комітету УЄФА провів Міжнародну науково-практичну конференцію «ІНТЕЛПРАВО УЄФА ЄВРО 2012™». Участь у конференції брали представники органів державної влади і управління України, Служби юридичного супроводу змагань УЄФА, Федерації футболу України і Польської футбольної асоціації, Комітету захисту прав при Уряді Республіка Польща та Патентного відомства Республіки Польща, ряду міністерств і відомств нашої країни, а також представники приймаючих міст, фахівці Держдепартаменту та Державного підприємства «Український інститут промислової власності». Метою заходу було обговорення практичних питань стосовно політики УЄФА щодо захисту своїх прав інтелектуальної власності при підготовці та проведенні в Україні фінального турніру чемпіонату Європи з футболу, а також щодо захисту від протизаконної комерційної діяльності, що завдає шкоди УЄФА. У роботі конференції брали участь 115 осіб.

19 грудня проведено науково-практичний семінар для наукових та науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації «Авторське право у сфері вищої освіти». Програма семінару присвячувалася висвітленню практичних аспектів управління інтелектуальною власністю, а саме: права авторів на твір; укладання договорів щодо розпорядження майновими правами суб'єктів авторського права; виплати авторської винагороди за використання об'єктів авторського права; захисту прав авторів у судах.

19 грудня у м. Харкові проведено регіональну науково-технічну конференцію на тему «Інтеграція інформації: дослідження, розробки, інтелектуальна власність».

З метою підвищення кваліфікації експертів ДП УІПВ у 2008 р. організовано два навчальні семінари-тренінги, які проводили провідні фахівці Федерального інституту промислової власності Російської Федерації та ЄПВ, а саме:

• 21–23 липня – «Практика Федерального інституту промислової власності Російської

Федерації щодо розгляду заявок на винаходи у галузі комп'ютерних технологій»;

• 9–10 вересня – «Бази даних STN з питань фармацевтики, хімії та металургії».

Протягом року відбулися засідання «круглих столів», наради та зустрічі, зокрема з такої тематики: «Обговорення змін до законодавства у сфері авторського права і суміжних прав з представниками організації колективного управління та творчих спілок України», «Винятки та обмеження щодо використання об'єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет», «Правова охорона та захист лікарських препаратів та засобів захисту рослин. Проблеми та шляхи їх вирішення», «Практика застосування законодавчих положень щодо сплати імпортерами відрахувань за «чисті носії» та обладнання», «Охорона прав інтелектуальної власності на аудіовізуальні твори в Україні», «Промислова власність в Україні: вчора, сьогодні, завтра», «Обговорення пропозицій експортерів, імпортерів та відтворювачів аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм та баз даних стосовно залучення їх до організації процесу видачі контрольних марок» та інші.

6.3. Стимулювання творчої діяльності

З метою всебічної підтримки обдарованої молоді, підготовки її до активної професійної і громадської діяльності, впровадження інноваційно-освітніх методів і технологій у навчальних закладах України, забезпечення інтеграції вітчизняної освіти і науки у європейський та світовий простір Держдепартамент щорічно бере участь і надає спонсорську допомогу у проведенні тижня всеукраїнських та міжнародних науково-освітніх проектів «Україна – Європа – Світ», у рамках якого 6–8 лютого проходив Всеукраїнський конкурс юних раціоналізаторів та винахідників «Природа – людина – виробництво – екологія», організований Міністерством освіти і науки України разом з Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді в м. Києві. За результатами конкурсу за творчі здобутки в галузях біології, медицини, екології, хімії, сільськогосподарського дослідництва і фізики 36 учнів, студентів профтехучилищ і університетів з 17 областей України та Автономної Республіки Крим нагороджено грамотами Держдепартаменту з врученням

У кулуарах XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Ялта, вересень

почесних знаків «Автор» (10 осіб) і «Творець» (26 осіб), а також надано благодійну допомогу у вигляді літератури з питань інтелектуальної власності, довідково-інформаційних матеріалів тощо.

25–27 вересня 2008 р. у м. Севастополі відбувся IV Міжнародний салон винаходів і нових технологій «Новий час», у роботі якого Держдепартамент брав участь як співорганізатор. У рамках Салону відзначено 40-річчя Міжнародної федерації асоціацій винахідників (IFIA). У роботі міжнародного журі конкурсу молодіжних інновацій і розробок брали участь представники ДП «Український інститут промислової власності». Медалями і призами Салону нагороджено 27 школярів і студентів молодіжних організацій України, Російської Федерації, Румунії, Естонії, Молдови, у тому числі приз Держдепартаменту вручено представникам Севастопольського відділення Малої академії наук, призом ДП «Український інститут промислової власності» нагороджено Національну медичну академію післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (м. Київ). Відбулось нагородження почесними грамотами Держдепартаменту з врученням знаків «Творець». Участь в роботі журі Салону надала можливість ознайомитися з винаходами та новітніми технологіями 24 країн-учасниць, визначити серед них кращих, поінформувати учасників про діяльність Державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

Щорічно в усіх регіонах України Держдепартамент проводить Всеукраїнський конкурс «Винахід року» і водночас Всеукраїнський конкурс на нагороду Всесвітньої організації інтелектуальної власності для малих і середніх підприємств з інноваційною діяльністю. На конкурс «Винахід–2007» подано 201 роботу, з них 40 – у галузі медицини і фармакології, 26 – агропромислового комплексу, 24 – машинобудування та приладобудування, 21 – озброєння і військової техніки. Учасниками конкурсу були підприємства м. Києва (56), Харківської (46) та Одеської (14) областей.

Традиційно за результатами конкурсів були визначені переможці у номінаціях «Кращий винахід – 2007», «Кращий винахід року в регіоні», «Кращий винахід серед молоді» та в 13 галузевих номінаціях. Конкурсна комісія вирішила нагородити Дипломами Держдепартаменту переможців конкурсу в 34 номінаціях. Перше місце в абсолютній номінації виборів винахід «Спосіб інтенсифікації спалювання твердого палива» (патент № 78474), який за всіма критеріями став безперечним лідером. Особливо відзначена актуальність теми енергозбереження і підвищення ефективності використання енергоресурсів, в рамках якої здійснено винахід. Ця розробка вже зацікавила ряд обленерго, які готові до її впровадження і подальшого використання. Оголошення підсумків конкурсів, урочиста церемонія нагородження переможців, авторів, винахідників і представників творчих професій грамотами і дипломами Держдепартаменту, цінними подарунками та Сертифікатами на користування послугами Інтернет-біржі промислової власності відбулися 24 квітня 2008 р. під час заходів, присвячених Міжнародному дню інтелектуальної власності.

Переможцем Всеукраїнського конкурсу на нагороду ВОІВ для підприємств з інноваційною діяльністю за 2007 р. стало приватне підприємство «Ламідан» (м. Одеса), яке випускає лікувально-профілактичну харчову добавку «Ламідан». У виробництві підприємство застосовує власні інноваційні розробки, захищені патентами України на корисні моделі. Продукт «Ламідан», який виробляється за власною технологією підприємства з ламінарієвих водоростей, має велике соціальне значення, особливо для усунення негативних наслідків Чорно-

бильської катастрофи. Нагороду ВОІВ керівникам підприємства вручено 17 вересня 2008 р. під час святкування Дня винахідника і раціоналізатора.

У серпні оголошено чергові конкурси «Винахід року – 2008» і на нагороду ВОІВ для підприємств з інноваційною діяльністю.

У звітному році за видатні досягнення у розробці і впровадження нових методів профілактики і лікування варикозної хвороби, тромбозу легеневих артерій, атеросклерозу та інших серцево-судинних захворювань Золотою медаллю ВОІВ у номінації «Видатний винахідник» нагороджено автора понад 50 винаходів та 80 наукових праць, Заслуженого винахідника України, лікаря-хірурга, кандидата медичних наук, асистента кафедри шпитальної хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова Володимира Трохимовича Бурого.

Делегація України брала участь у Московському міжнародному салоні промислової власності «Архімед», де були представлені експозиції державного підприємства «Український інститут промислової власності» і філії «Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг». Крім того, на стенді експонувалися запатентовані розробки українських винахідників: Мукачівського технологічного інституту та приватного підприємства «Артон» з м. Чернівці. Представлені українською делегацією експонати були нагороджені дипломами Салону, а розробка Мукачівського технологічного інституту «Оптичний газовий сенсор

Зимова Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми інтелектуальної власності», м. Свалява, лютий

з напівпровідниковим селективним джерелом випромінювання» удостоєна срібної медалі.

Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг брав участь у спеціалізованій виставці «Банк-розвиток-2008» в рамках міжнародного форуму «Фінансова Україна», що відбувся 8–10 жовтня у м. Києві, та у I спеціалізованій виставці «Нанотехнології-2008» в рамках Міжнародного форуму «Високі технології», що відбулась 1–3 жовтня.

У 2008 р. з метою залучення обдарованої учнівської молоді до дослідно-експериментальної та винахідницької діяльності за ініціатииви Держдепартаменту проведено конкурс серед професійно-технічних навчальних закладів на кращу винахідницьку роботу в галузі теплоенергозбереження.

Додатки

Статистика

1. Заявки на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	Національна процедура					Процедура РСТ				
		2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього	4356	3842	3788	3766	3149	1422	1750	2142	2397	2548
UA	Україна	4086	3535	3472	3440	2823	4	3	2	–	2
AT	Австрія	5	4	5	3	9	12	26	30	48	54
AU	Австралія	1	–	–	–	–	11	14	19	28	26
BE	Бельгія	2	7	7	4	4	32	47	84	98	73
BG	Болгарія	–	–	4	1	–	2	4	–	2	3
BY	Республіка Білорусь	14	22	21	15	10	1	4	1	4	–
CA	Канада	1	–	3	1	2	24	19	23	21	21
CH	Швейцарія	6	16	8	13	8	88	100	118	139	216
CN	Китай	–	3	–	1	4	4	7	14	10	14
CZ	Чеська Республіка	2	–	2	1	2	7	10	17	15	15
DE	Німеччина	33	52	67	77	61	290	338	467	435	479
DK	Данія	3	2	4	2	3	38	37	64	51	66
ES	Іспанія	–	1	1	2	3	14	14	33	26	16
FI	Фінляндія	–	–	2	2	1	16	35	21	19	22
FR	Франція	82	75	47	33	45	110	118	119	140	165
GB	Сполучене Королівство	1	–	5	3	–	48	48	65	90	132
HU	Угорщина	–	–	–	–	–	19	12	30	14	34
IE	Ірландія	–	–	–	–	–	5	11	16	25	11
IL	Ізраїль	4	5	4	3	3	11	17	12	16	19
IN	Індія	–	–	1	–	–	14	8	18	37	27
IT	Італія	–	5	3	19	9	37	53	42	68	65
JP	Японія	2	1	6	3	6	28	53	51	77	88
KR	Республіка Корея	–	–	3	–	2	15	16	23	34	17
LU	Люксембург	–	–	1	2	1	10	10	14	9	17
NL	Нідерланди	3	2	1	–	–	59	66	82	82	82
NO	Норвегія	–	–	1	1	–	4	4	12	20	16
PL	Польща	4	2	–	14	16	9	9	9	8	4
RU	Російська Федерація	56	66	44	36	44	39	23	48	45	49
SE	Швеція	1	3	6	8	2	78	67	82	87	81
SK	Словаччина	1	1	–	2	–	1	1	3	3	2
US	США	36	34	54	72	67	345	520	559	676	657
	Інші	13	6	16	8	24	47	56	64	70	75

2. Заявки на винаходи (розподіл за МПК)

N	Підрозділ	Класи МПК	Національна процедура					Процедура РСТ				
			2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
1	Всього Сільське господарство	A 01, крім A 01N	4356	3842	3788	3766	3149	1422	1750	2142	2397	2548
			258	245	210	198	122	18	25	25	27	46
2	Харчові продукти; тютюн	A 21– A 24	137	116	128	126	50	27	28	41	82	65
3	Речі особистого або домашнього вжитку	A 41–A 47	28	36	29	32	12	5	19	37	24	26
4	Здоров'я; розваги	A 61–A 63, крім A 61K	423	296	255	194	190	60	220	68	79	94
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A 61K	209	133	139	127	108	447	354	361	396	356
6	Сепарація; змішування	B 01–B 09	188	150	167	185	128	40	71	64	74	87
7	Формування (металу)	B 21–B 23	205	144	161	154	122	50	53	65	76	89
8	Формування (обробка матеріалів)	B 24–B 30, B 32	69	61	42	84	61	28	41	38	63	45
9	Друкарська справа	B 41–B 44	17	12	13	8	6	21	16	15	9	15
10	Транспортні засоби	B 60–B 68	281	203	220	244	194	57	82	85	105	121
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B 81–B 82	–	–	1	2	–	–	–	–	–	1
12	Хімія (неорганічна)	C 01 -C 05	200	165	205	194	165	37	49	73	68	97
13	Хімія (органічна)	C 07, A 01N	75	76	117	95	77	249	285	686	687	760
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C 08	38	52	39	45	24	13	20	35	39	45
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C 09–C 11	81	82	65	93	55	26	36	68	46	72
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C 12–C 14	91	67	76	70	57	38	19	49	61	78
17	Металургія	C21–C23, C25, C30	211	181	163	164	173	44	61	48	70	79
18	Текстиль або еластичні матеріали	D01–D07	25	28	15	14	9	5	10	7	13	16
19	Папір (включаючи клас B31)	D21, B31	13	3	4	10	9	11	1	6	10	11
20	Будівництво	E01–E06	115	135	110	121	98	27	49	53	70	82
21	Буріння; гірнична справа	E21	119	111	124	94	76	7	10	7	11	12
22	Двигуни або насоси	F01–F04, F15	268	313	242	204	144	30	21	27	21	41
23	Загальне машинобудування	F16–F17	117	126	108	91	74	13	19	13	20	30
24	Освітлення; опалення	F21–F28	123	124	151	143	134	12	23	32	40	38
25	Зброя; вибухові роботи	F41, F42, C06	43	64	46	61	32	4	7	12	3	2
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G01–G03	339	357	302	317	233	33	18	47	46	51
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислення)	G04–G08	132	97	104	80	53	18	19	16	41	31
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G09–G12	47	49	45	31	24	10	9	17	12	7
29	Ядерна фізика	G 21	22	18	14	13	15	4	6	4	10	1
30	Електрика (електричне обладнання)	H01, H02, H05	245	183	212	219	145	15	19	24	63	58
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H03, H04	73	31	63	37	41	60	143	105	129	88
32	Інші (некласифіковані)		164	184	218	316	518	13	17	14	2	4

3. Патенти на винаходи (розподіл за країнами)

Код	Країна	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього	2838	3433	3698	4058	3832
UA	Україна	1669	2171	2495	2618	2399
AT	Австрія	9	25	15	26	27
AU	Австралія	5	8	9	13	7
BE	Бельгія	30	20	32	33	30
BG	Болгарія	–	1	1	7	2
BY	Республіка Білорусь	4	5	19	16	22
CA	Канада	8	10	15	15	16
CH	Швейцарія	64	86	74	79	83
CN	Китай	2	2	5	4	5
CZ	Чеська Республіка	7	9	6	10	12
DE	Німеччина	223	274	254	322	323
DK	Данія	46	28	20	28	34
ES	Іспанія	8	9	15	21	13
FI	Фінляндія	24	13	15	16	25
FR	Франція	111	131	99	174	150
GB	Сполучене Королівство	70	36	38	42	26
HR	Хорватія	6	4	3	3	3
HU	Угорщина	15	16	13	13	16
IE	Ірландія	3	3	3	6	8
IL	Ізраїль	13	9	16	6	9
IT	Італія	24	21	23	38	35
JP	Японія	14	24	30	41	40
KR	Республіка Корея	5	4	15	8	25
LI	Ліхтенштейн	3	2	1	2	2
LU	Люксембург	3	7	4	7	9
NL	Нідерланди	41	49	46	51	54
NO	Норвегія	8	10	2	6	6
PL	Польща	2	3	8	6	10
RU	Російська Федерація	56	66	68	67	52
SE	Швеція	37	39	45	59	62
SK	Словаччина	1	1	3	–	1
US	США	299	305	269	265	275
	Інші	28	42	37	56	51

4. Патенти на винаходи (розподіл за МПК)

N	Підрозділ	Класи МПК	Національна процедура					Процедура РСТ				
			2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього		1860	2321	2645	2780	2609	978	1112	1053	1278	1223
1	Сільське господарство	A 01, крім A 01N	79	110	150	212	160	7	14	21	18	15
2	Харчові продукти; тютюн	A 21–A 24	56	48	50	69	63	17	27	25	29	26
3	Речі особистого або домашнього вжитку	A 41–A 47	11	12	12	15	12	10	16	7	6	8
4	Здоров'я; розваги	A 61–A 63, крім A 61K	141	171	197	167	127	29	34	38	104	63
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A 61K	76	127	128	109	92	183	153	273	370	252
6	Сепарація; змішування	B 01–B 09	105	138	145	163	125	28	30	44	46	36
7	Формування (металу)	B 21–B 23	100	113	141	150	121	19	24	33	51	48
8	Формування (обробка матеріалів)	B 24–B30, B 32	46	40	51	50	43	15	13	16	25	18
9	Друкарська справа	B 41–B 44	11	6	3	11	4	10	7	6	13	5
10	Транспортні засоби	B 60–B 68	113	149	160	161	149	27	44	42	52	44
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B 81–B 82	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–
12	Хімія (неорганічна)	C 01–C 05	96	130	144	136	167	31	35	25	47	35
13	Хімія (органічна)	C 07, A 01N	72	57	60	67	78	363	399	223	264	311
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C 08	25	31	49	27	38	18	17	19	12	22
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C 09–C 11	53	82	95	79	56	11	15	18	27	25
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C 12–C 14	82	79	68	61	62	21	43	36	17	23
17	Металургія	C 21–C 23, C 25, C 30	102	107	187	173	155	17	37	35	57	48
18	Текстиль або еластичні матеріали	D 01–D 07	13	12	16	19	14	3	10	8	6	8
19	Папір (включаючи клас B 31)	D 21, B 31	7	10	14	3	1	2	1	8	3	3
20	Будівництво	E 01–E 06	40	81	60	84	72	22	31	29	23	47
21	Буріння; гірнична справа	E 21	72	62	58	87	90	7	8	8	5	8
22	Двигуни або насоси	F 01–F 04, F 15	96	130	132	158	176	6	22	15	17	16
23	Загальне машинобудування	F 16–F 17	66	74	74	89	93	10	10	7	13	11
24	Освітлення; опалення	F 21–F 28	48	99	69	78	92	9	11	10	8	19
25	Зброя; вибухові роботи	F 41, F 42, C 06	17	37	48	43	60	3	3	2	3	6
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G 01–G 03	142	182	283	298	275	20	14	27	16	22
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислення)	G 04–G 08	44	57	45	59	47	18	18	10	4	9
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G 09–G 12	32	23	24	15	22	11	10	8	3	10
29	Ядерна фізика	G 21	6	8	10	17	17	2	5	3	4	6
30	Електрика (електричне обладнання)	H 01, H 02, H 05	92	114	143	156	165	10	22	20	13	15
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H 03, H 04	16	29	29	24	31	49	39	37	22	64
32	Інші (некласифіковані)		1	3	–	–	–	–	–	–	–	–

5. Заявки та патенти на корисні моделі (розподіл за МПК)

N	Підрозділ	Класи МПК	Заявки					Патенти				
			2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього		5232	7286	8171	8870	9600	1853	7467	8268	9215	9282
1	Сільське господарство	A 01, крім A 01N	261	314	345	515	477	88	377	414	521	535
2	Харчові продукти; тютюн	A 21–A 24	195	274	315	351	386	73	292	356	385	409
3	Речі особистого або домашнього вжитку	A 41–A 47	62	97	97	105	92	36	110	92	127	109
4	Здоров'я; розваги	A 61–A 63, крім A 61K	931	1197	1187	1445	1464	272	1362	1437	1542	1516
5	Медикаменти для терапевтичних, стоматологічних або гігієнічних цілей	A 61K	330	417	461	413	578	81	512	523	473	589
6	Сепарація; змішування	B 01–B 09	193	286	263	385	396	89	289	308	374	422
7	Формування (металу)	B 21–B 23	193	311	264	381	366	82	320	308	385	402
8	Формування (обробка матеріалів)	B 24–B 30, B 32	91	149	119	230	177	44	144	148	201	219
9	Друкарська справа	B 41–B 44	14	32	35	28	33	9	29	47	39	22
10	Транспортні засоби	B 60–B 68	354	436	427	505	502	183	522	527	528	533
11	Мікроструктурні технології; нанотехнології	B 81–B 82	–	–	1	2	5	–	–	1	–	5
12	Хімія (неорганічна)	C 01–C 05	140	178	206	277	286	42	202	227	289	316
13	Хімія (органічна)	C 07, A 01N	63	61	96	179	168	11	79	94	213	191
14	Хімія (макромолекулярні сполуки)	C 08	24	47	40	52	62	7	31	65	46	65
15	Хімія (фарбники, мастила тваринного і рослинного походження)	C 09–C 11	76	104	123	150	196	29	94	127	164	207
16	Хімія (біохімія, виробництво цукру, шкіри)	C 12–C 14	95	155	186	238	185	23	172	188	278	212
17	Металургія	C21–C23, C25, C30	160	231	187	257	295	58	262	233	269	295
18	Текстиль або еластичні матеріали	D01–D07	20	42	48	63	73	10	35	76	62	51
19	Папір (включаючи клас B31)	D21, B31	15	4	7	14	14	5	17	3	11	17
20	Будівництво	E01–E06	157	316	277	357	303	74	290	327	342	323
21	Буріння; гірнична справа	E 21	169	234	221	250	262	60	257	254	266	280
22	Двигуни або насоси	F01–F04, F15	148	186	193	288	230	70	201	228	299	254
23	Загальне машинобудування	F16 - F17	137	200	233	226	202	55	209	275	266	215
24	Освітлення; опалення	F21 - F28	152	207	238	260	272	82	226	268	287	275
25	Зброя; вибухові роботи	F41, F42, C06	74	84	96	110	84	31	91	104	123	96
26	Прилади (вимірювання, оптика, фотографія)	G01–G03	408	695	554	789	787	126	596	836	810	809
27	Прилади (годинникова справа, регулювання, обчислення)	G04 -G08	134	177	183	247	220	51	179	217	238	244
28	Прилади (музичні інструменти, накопичення інформації)	G09–G12	87	102	142	142	184	44	121	135	156	170
29	Ядерна фізика	G 21	26	17	17	17	9	9	30	17	27	16
30	Електрика (електричне обладнання)	H01, H02, H05	241	257	257	404	290	92	326	294	359	361
31	Електрика (електронні схеми, техніка зв'язку)	H03, H04	47	112	118	119	105	17	92	137	135	120
32	Інші (некласифіковані)	–	235	364	1235	71	897	–	–	2	–	4

6. Заявки і патенти на промислові зразки (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Патенти				
		2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього	1862	2010	2236	2147	2285	1436	1569	2061	2213	2503
UA	Україна	1673	1750	1833	1746	1945	1348	1423	1803	1803	2085
AT	Австрія	–	–	11	10	17	–	–	–	13	9
BG	Болгарія	2	–	7	3	–	1	4	–	2	2
BY	Республіка Білорусь	33	10	8	3	30	2	24	5	10	15
CH	Швейцарія	1	2	9	5	5	–	2	6	6	4
CN	Китай	–	–	4	24	14	–	–	–	8	30
CY	Кіпр	13	13	15	4	3	–	19	8	13	3
CZ	Чеська Республіка	1	2	4	3	10	–	2	2	4	4
DE	Німеччина	4	7	16	19	9	4	8	7	15	20
FI	Фінляндія	–	–	1	3	6	1	1	–	2	8
FR	Франція	13	8	8	4	6	3	10	10	9	9
GB	Сполучене Королівство	2	2	7	16	34	8	1	3	4	41
IN	Індія	3	12	4	18	–	3	–	–	8	18
IT	Італія	3	8	17	17	5	3	3	7	19	16
JP	Японія	8	8	18	8	18	2	6	11	20	13
KR	Корея	8	18	8	–	9	–	4	22	8	6
MD	Республіка Молдова	–	1	4	58	2	2	–	1	5	3
NL	Нідерланди	12	10	8	9	2	10	8	9	11	4
PL	Польща	3	26	57	35	48	3	3	46	45	38
SE	Швеція	1	–	–	4	10	–	–	1	–	6
RU	Російська Федерація	36	56	118	94	21	34	21	58	89	81
TR	Туреччина	17	45	21	22	31	1	6	15	63	26
US	США	16	12	27	19	29	1	19	23	25	26
	Інші	13	20	31	23	31	10	5	24	31	36

7. Заявки та реєстрації знаків для товарів і послуг за національною процедурою (розподіл за країнами)

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього	13960	16366	20813	23746	22371	9383	11645	13134	15375	15357
UA	Україна	11527	13184	17170	19888	18496	7680	9418	10327	12130	11974
AE	Об'єднані Арабські Емірати	6	13	22	19	10	3	5	3	22	10
AR	Аргентина	1	7	2	32	7	15	3	5	6	19
AT	Австрія	9	5	30	18	63	6	8	9	23	16
AU	Австралія	1	7	7	9	2	–	–	2	7	6
BE	Бельгія	5	15	7	17	17	7	14	5	16	7
BG	Болгарія	10	17	33	12	15	15	22	11	15	16
BM	Бермуди	–	5	33	25	13	–	2	3	2	10
BR	Бразилія	16	18	47	19	17	10	7	18	14	51
BY	Республіка Білорусь	81	71	50	58	165	12	19	86	51	38
CA	Канада	17	36	13	26	43	11	12	20	26	10
CH	Швейцарія	104	118	188	217	224	88	132	134	135	173
CL	Чилі	6	10	7	1	–	3	10	4	8	3
CN	Китай	13	48	92	128	119	5	13	23	57	109
CY	Кіпр	23	72	97	131	111	11	40	50	68	154
CZ	Чеська Республіка	12	21	31	28	14	5	8	22	25	31
DE	Німеччина	188	161	132	198	199	93	129	225	145	169
DK	Данія	12	13	12	27	27	14	12	12	10	15
EE	Естонія	11	2	6	4	3	6	3	9	5	6
EG	Єгипет	1	5	2	1	2	–	–	4	–	1
ES	Іспанія	13	12	18	17	16	21	19	11	11	24
FI	Фінляндія	19	39	32	61	42	13	10	25	44	66
FR	Франція	46	59	72	68	98	27	68	45	53	74
GB	Сполучене Королівство	145	146	198	204	212	73	182	150	171	169
GE	Грузія	6	3	7	11	6	6	3	3	5	4
GR	Греція	8	3	19	14	20	5	13	6	17	10
HR	Хорватія	4	5	14	19	10	2	4	4	8	12
HU	Угорщина	16	7	9	20	23	9	8	4	12	13
HK	Гонконг	8	12	19	8	14	7	5	7	16	14
IE	Ірландія	4	9	34	7	11	4	12	7	15	22
IL	Ізраїль	7	15	23	35	21	6	14	9	14	28
IN	Індія	139	129	140	100	100	45	103	97	155	75
IT	Італія	19	10	26	48	39	13	18	17	15	40
JP	Японія	63	74	108	111	172	55	60	97	70	113
KR	Республіка Корея	43	34	51	21	55	35	31	51	45	30

Закінчення додатку 7

Код	Країна	Заявки					Реєстрації				
		2004	2005	2006	2007	2008	2004	2005	2006	2007	2008
KZ	Казахстан	–	8	2	6	–	3	–	–	2	4
LB	Ліван	11	3	5	1	–	–	8	5	4	3
LI	Ліхтенштейн	5	1	4	77	115	4	2	39	32	28
LK	Шрі-Ланка	3	1	7	3	5	1	7	3	1	4
LT	Литва	2	2	–	–	17	5	–	2	2	4
LU	Люксембург	11	12	11	20	6	4	3	9	17	10
LV	Латвія	2	7	4	14	16	2	3	5	2	11
MD	Республіка Молдова	16	6	19	22	29	18	15	8	16	7
MX	Мексика	2	1	1	20	4	1	1	2	2	7
NL	Нідерланди	41	59	96	86	41	44	85	48	87	87
NO	Норвегія	–	5	5	2	5	4	1	3	4	3
PA	Панама	11	8	2	5	2	1	6	10	4	4
PL	Польща	84	92	125	212	183	61	44	98	98	118
PT	Португалія	1	1	2	2	5	1	1	–	1	4
RO	Румунія	5	10	28	31	19	3	–	5	17	13
RU	Російська Федерація	619	841	589	496	381	298	368	691	596	394
SE	Швеція	16	33	53	29	19	16	15	29	58	19
SG	Сінгапур	5	29	–	17	15	15	24	16	19	22
SI	Словенія	2	2	–	1	3	39	5	4	3	–
SK	Словаччина	1	7	1	2	–	1	1	4	4	4
TR	Туреччина	30	48	57	91	37	15	23	36	40	91
TW	Тайвань	13	11	–	23	40	12	21	–	21	16
US	США	390	721	831	817	853	490	540	521	829	821
VG	Віргінські острови	36	14	–	47	35	15	11	–	42	66
	Інші	71	59	220	120	155	25	54	91	58	105

8. Заявки на знаки для товарів і послуг за Мадридською угодою (розподіл за країнами)

Код	Країна	2004	2005	2006	2007	2008
	Всього	6303	8033	9183	9520	10710
AM	Вірменія	16	10	12	9	8
AT	Австрія	200	280	281	304	370
AU	Австралія	20*	18*	43*	32*	36*
BE	Бельгія	96	151	171	179	210
BG	Болгарія	147	160	154	132	124
BY	Республіка Білорусь	24	21	19	29	49
CH	Швейцарія	365	493	650	688	792
CN	Китай	222	315	379	391	486
CY	Кіпр	12	6	14	18	28
CZ	Чеська Республіка	257	243	259	276	302
DE	Німеччина	1344	1881	1984	1930	2218
DK	Данія	61*	103*	80*	90*	141*
EE	Естонія	28*	26*	41*	41*	43*
EG	Єгипет	13	6	11	4	16
ES	Іспанія	166	206	197	210	240
FI	Фінляндія	38*	55*	92*	77*	97*
FR	Франція	590	783	818	904	889
GB	Сполучене Королівство	131*	210*	267*	237*	219*
GR	Греція	36*	22*	24*	37*	35*
HR	Хорватія	35	39	21	35	12
HU	Угорщина	118	72	87	346	155
IE	Ірландія	23*	8*	25*	24*	37*
IS	Ісландія	1*	7*	11*	48*	76*
IT	Італія	502	666	795	883	893
JP	Японія	70*	72*	137*	135*	135*
KR	Республіка Корея	21*	25*	23*	27*	28*
KZ	Казахстан	20	20	13	10	19
LI	Ліхтенштейн	32	18	40	44	96
LT	Литва	51*	41*	47*	29*	46*
LU	Люксембург	62	84	64	43	52
LV	Латвія	45	54	57	55	90
MC	Монако	15	10	7	18	13
MD	Республіка Молдова	44	74	50	16	28
MK	Республіка Македонія	11	3	6	–	4
NL	Нідерланди	195	207	264	263	320
NO	Норвегія	16*	15*	28*	24*	20*
PL	Польща	219	204	274	246	271
PT	Португалія	15	34	37	29	23
RO	Румунія	38	29	52	45	26
RS	Сербія	15	20	38	48	42
RU	Російська Федерація	260	417	472	448	697
SE	Швеція	47*	61*	86*	83*	125*
SG	Сінгапур	15*	4*	15*	17*	10*
SI	Словенія	48	81	55	76	95
SK	Словаччина	60	66	96	66	89
TR	Туреччина	217*	313*	424*	361*	400*
US	США	172*	359*	403*	418*	466*
VN	В'єтнам	21	10	15	7	5
	Інші	149	31	45	88	134

* заявки за Протоколом до Мадридської угоди

9. Витрати на функціонування та розвиток державної системи правової охорони інтелектуальної власності у 2008 році

Стаття витрат	Сума, тис. грн.
Організаційне забезпечення охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності; проведення експертизи та видача охоронних документів на об'єкти промислової власності	46776,8
Інформаційна діяльність у сфері охорони інтелектуальної власності	10301,5
Редакційно-видавнича діяльність	2849,6
Розвиток міжнародного співробітництва у сфері охорони інтелектуальної власності, організація та участь у проведенні виставок, конкурсів, семінарів тощо	2787,1
Організація навчання	1204,6
Придбання ліцензійного програмного забезпечення та програмне супроводження автоматизованих систем	3147,9
Проведення НДР, виконання перекладів науково-технічної та нормативної літератури	4798,4
Організація процесу виготовлення контрольних марок	4437,0
Організація процесу розповсюдження контрольних марок, ведення єдиного реєстру одержувачів контрольних марок	1260,0
Забезпечення захисту прав інтелектуальної власності УЄФА та її комерційних партнерів	2140,0
Всього	79702,9